

Άρθρο 1

Σκοπός-Διάρκεια Καθεστώτος

Σκοπός του καθεστώτος είναι η δημιουργία ενός πλαισίου ενισχύσεων περιορισμένου εύρους με ιδιαίτερα απλοποιημένες διαδικασίες. Μέσω του συγκεκριμένου καθεστώτος θα ενισχυθούν με φορολογικές απαλλαγές δαπάνες μηχανολογικού εξοπλισμού και μεταφορικών μέσων που χρησιμοποιούνται εντός της μονάδας υπό την προϋπόθεση ότι αφορούν σε αρχική επένδυση. Το συγκεκριμένο καθεστώς είναι ιδιαίτερα ελκυστικό για επιχειρήσεις που επιθυμούν ταχεία ένταξη, με ελάχιστα κριτήρια, χωρίς διαγωνιστική διαδικασία και καταβολή της ενίσχυσης άμεσα με τη διενέργεια διοικητικών ελέγχων (επιτόπιοι έλεγχοι θα διενεργούνται σε δειγματοληπτική βάση). Συμβάλλει στην αύξηση, εκσυγχρονισμό και αναβάθμιση του κεφαλαιακού αποθέματος της χώρας με προφανή ανάλογα αποτελέσματα και για την ίδια την επιχείρηση.

Η ημερομηνία έναρξης της υποβολής αιτήσεων υπαγωγής επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς είναι η 12 Οκτωβρίου 2016 και διαρκεί έως την 28 Απριλίου 2017 εφόσον δεν εξαντληθεί νωρίτερα ο προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος.

Ο συνολικός προϋπολογισμός του παρόντος καθεστώτος για το έτος 2016 ανέρχεται σε 150.000.000 ευρώ και αφορά το είδος ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής.

Άρθρο 2

Ορισμοί

Για τους σκοπούς της παρούσης προκήρυξης, εκτός από τους ορισμούς που περιλαμβάνονται σε αυτήν, ισχύουν και οι ορισμοί του άρθρου 2 του Γενικού Απαλλακτικού Κανονισμού (Γ.Α.Κ. - Κανονισμός 651/2014 της Επιτροπής).

Άρθρο 3

Εφαρμοστέο Δίκαιο

1. Οι ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος χορηγούνται με την επιφύλαξη των διατάξεων του Γ.Α.Κ.. Οι διατάξεις του ως άνω Κανονισμού εφαρμόζονται για όλα τα θέματα, τα οποία δεν ρυθμίζονται ρητά στον παρόν καθεστώς.
2. Στις ενισχύσεις του παρόντος για τις οποίες αξιοποιούνται και πόροι των Ευρωπαϊκών Διαρθρωτικών και Επενδυτικών Ταμείων, έχουν εφαρμογή οι πρόσθετοι όροι και προϋποθέσεις του ενωσιακού και εθνικού δικαίου που διέπουν τις ενισχύσεις αυτές.

Άρθρο 4

Γενικοί κανόνες χορήγησης των ενισχύσεων

Στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος εφαρμόζονται οι παρακάτω γενικοί κανόνες:

1. Ενιαίο Επενδυτικό Σχέδιο (άρθρο 14 παρ. 13 εδ. α' Γ.Α.Κ.)

Για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων θεωρείται ότι αποτελεί ενιαίο επενδυτικό σχέδιο και κάθε αρχική επένδυση του ίδιου δικαιούχου (σε επίπεδο ομίλου) περιλαμβανομένων και των συνδεδεμένων ή

συνεργαζόμενων επιχειρήσεων, η οποία αρχίζει εντός τριών (3) ετών από την ημερομηνία έναρξης των εργασιών για άλλη ενισχυόμενη επένδυση στην ίδια περιφέρεια (Nuts 3) του Κανονισμού (ΕΚ) 1059/2003 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 154). Ως ημερομηνία έναρξης εργασιών του πρώτου επενδυτικού σχεδίου νοείται η πραγματική ημερομηνία έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου. Όταν το ενιαίο επενδυτικό σχέδιο αποτελεί μεγάλο επενδυτικό σχέδιο (άνω των 50.000.000€) το συνολικό ποσό της ενίσχυσης για το ενιαίο έργο δεν μπορεί να υπερβαίνει το προσαρμοσμένο ποσό ενίσχυσης για μεγάλα επενδυτικά σχέδια, όπως αυτά ορίζονται στην περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 11.

2. Κανόνες Σώρευσης

α. Επενδυτικά σχέδια που ενισχύονται βάσει του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων δεν επιτρέπεται να υπαχθούν σε άλλο καθεστώς κρατικών ενισχύσεων ή καθεστώς «ήσσονος σημασίας» (de minimis). Κατ' εξαίρεση παρέχεται η δυνατότητα σώρευσης των ενισχύσεων του καθεστώτος αυτού με τις ενισχύσεις άλλων καθεστώτων, με την προϋπόθεση ότι η σώρευση αυτή δεν οδηγεί σε υπέρβαση της έντασης ή των ποσών ενίσχυσης που ορίζονται στο Γ.Α.Κ. ή στην οικεία απόφαση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής (άρθρο 8 παρ. 3, 4 και 5 Γ.Α.Κ.).

β. Για να εξακριβωθεί η τήρηση των ορίων στις μέγιστες εντάσεις ενίσχυσης και στα μέγιστα ποσά ενίσχυσης που προβλέπονται στο Γ.Α.Κ. για το παρόν καθεστώς, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των ενισχύσεων που χορηγούνται κατά περίπτωση στο ενισχυόμενο επενδυτικό σχέδιο και στην επιχείρηση και ελέγχεται η περίπτωση τεχνητής κατάτμησής του (άρθρα 4 παρ. 2 και 8 παρ. 1 Γ.Α.Κ.).

γ. Σε περιπτώσεις συνδυασμού των ενισχύσεων του παρόντος με ενωσιακή χρηματοδότηση, η οποία υπόκειται σε κεντρική διαχείριση από τα θεσμικά όργανα, τους οργανισμούς, τις κοινές επιχειρήσεις ή άλλους φορείς της Ένωσης και δεν τελεί υπό τον άμεσο ή έμμεσο έλεγχο του Κράτους, ισχύουν τα οριζόμενα στο άρθρο 8 παρ. 2 Γ.Α.Κ..

3. Αρχή «Deggendorf»

Στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων δεν μπορούν να υπαχθούν σχέδια φορέων για τους οποίους εκκρεμεί διαδικασία ανάκτησης ενισχύσεων κατόπιν προηγούμενης απόφασης της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, με την οποία οι ενισχύσεις αυτές έχουν κηρυχθεί παράνομες και ασυμβίβαστες προς την εσωτερική αγορά (άρθρο 1 παρ. 4 Γ.Α.Κ.). Κάθε επενδυτής, κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής στον παρόντα νόμο, οφείλει να δηλώνει ότι δεν έχει λάβει οποιαδήποτε κρατική ενίσχυση σε βάρος της οποίας έχει κινηθεί η διαδικασία του προηγούμενου εδαφίου.

4. Χαρακτήρας Κινήτρου

Οι ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος λειτουργούν ως κίνητρο, με την έννοια του άρθρου 6 Γ.Α.Κ., για την περαιτέρω ανάπτυξη δραστηριοτήτων ή έργων και δεν παρέχονται για δραστηριότητες, τις οποίες θα ανέπτυξε ούτως ή άλλως ο δικαιούχος, ακόμη και αν δεν του είχε χορηγηθεί η ενίσχυση. Οι ενισχύσεις έχουν χαρακτήρα κινήτρου, μόνο εφόσον ο δικαιούχος έχει υποβάλει γραπτή αίτηση υπαγωγής στο καθεστώς ενίσχυσης πριν από την έναρξη των εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

Έναρξη των εργασιών είναι το πρώτο χρονικά σημείο μεταξύ της πρώτης νομικά δεσμευτικής ανάληψης υποχρέωσης για την παραγγελία εξοπλισμού ή άλλης ανάληψης υποχρέωσης που καθιστά μη αναστρέψιμη την επένδυση. Η λήψη αδειών και η εκπόνηση μελετών σκοπιμότητας, δεν θεωρούνται έναρξη των εργασιών. Για τις εξαγορές, ως έναρξη των εργασιών νοείται η στιγμή απόκτησης των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται άμεσα με την αποκτηθείσα εγκατάσταση (άρθρο 2 στοιχείο 23 Γ.Α.Κ.). Η έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής έχει ως αποτέλεσμα την απόρριψη της αίτησης για το σύνολο του επενδυτικού σχεδίου.

5. Κανόνας μη διάκρισης και της προσβασιμότητας ατόμων με αναπηρία.

Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων οφείλουν να διασφαλίζουν τις απαραίτητες συνθήκες, ώστε να μη δημιουργούνται διακρίσεις σε βάρος ευπαθών ομάδων, ιδίως ως προς την προσβασιμότητα σε υποδομές, υπηρεσίες και αγαθά.

Άρθρο 5

Όροι και προϋποθέσεις υπαγωγής

1. Συμμετοχή φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου

Η συμμετοχή του φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση, με την προϋπόθεση ότι το είκοσι πέντε τοις εκατό (25%) του συνολικού επενδυτικού κόστους δεν περιέχει καμία κρατική ενίσχυση, δημόσια στήριξη ή παροχή (άρθρο 14 παρ. 14 Γ.Α.Κ.).

Η συμμετοχή του φορέα στο κόστος του επενδυτικού σχεδίου υπολογίζεται στο σύνολο των ενισχυόμενων δαπανών αυτού και μπορεί να καλύπτεται με τους ακόλουθους τρόπους:

A. Κάλυψη του κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με ίδια κεφάλαια:

α. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου από νέες εισφορές σε μετρητά των εταίρων,

β. με αύξηση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου του φορέα του επενδυτικού σχεδίου με κεφαλαιοποίηση αποθεματικών και με την προϋπόθεση της επαρκούς ρευστότητας της επιχείρησης, μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια,

γ. με την ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών, τα οποία στην περίπτωση αυτή δεσμεύονται σε ειδικό λογαριασμό και δεν μπορούν να διανεμηθούν πριν την παρέλευση επτά ετών προκειμένου για μεγάλες επιχειρήσεις, ή πέντε ετών, προκειμένου για μεσαίες επιχειρήσεις ή τριών ετών, προκειμένου για μικρές ή πολύ μικρές, από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης. Το προηγούμενο εδάφιο εφαρμόζεται υπό την προϋπόθεση ότι κατά την αξιολόγηση του επενδυτικού σχεδίου διαπιστώνεται η επάρκεια της ρευστότητας της επιχείρησης, μετά την αφαίρεση του ποσού των διαθεσίμων της, που πρόκειται να χρησιμοποιηθεί για την κάλυψη της συμμετοχής του φορέα με ίδια κεφάλαια,

δ. με εκποίηση στοιχείων ενεργητικού της επιχείρησης (που αφορούν αποκλειστικά γήπεδα, κτίρια, και μηχανολογικό εξοπλισμό,) με απόδειξη της δυνατότητας πώλησης. Στην περίπτωση αυτή, το ποσό που δύναται να ληφθεί υπόψη για την κάλυψη των ιδίων κεφαλαίων ορίζεται ανά περίπτωση ως εξής:

- i. Στην περίπτωση γηπέδου ή κτιρίου, το ποσό της αντικειμενικής του αξίας.
- ii. Στην περίπτωση μηχανημάτων το ποσό της εκτίμησης ανεξάρτητου πιστοποιημένου εκτιμητή.

B. Κάλυψη του κόστους του επενδυτικού σχεδίου ή τμήματος αυτού με εξωτερική χρηματοδότηση:

α. με τραπεζικό δάνειο ή δάνειο από άλλους χρηματοδοτικούς οργανισμούς ή ομολογιακό δάνειο εκδιδόμενο με δημόσια ή μη εγγραφή, τριετούς τουλάχιστον διάρκειας, αποκλειόμενης της μορφής του αλληλόχρεου λογαριασμού. Σύμφωνα με ρητή πρόβλεψη της σχετικής δανειακής σύμβασης, το ως άνω δάνειο συνάπτεται αποκλειστικά για την πραγματοποίηση του επενδυτικού σχεδίου.

Σημειώνεται ότι στην περίπτωση που στις εξασφαλίσεις του δανείου εμπεριέχεται ενεχυρίαση μετρητών και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου αιτείται τη χρηματοδότηση τμήματος του επενδυτικού σχεδίου και με ίδια κεφάλαια, προκειμένου να αποδεικνύεται η επάρκεια των τελευταίων, αυτά θα πρέπει να υπερβαίνουν το απαιτούμενο ποσό τουλάχιστον κατά το ποσό της ενεχυρίασης.

Στο Παράρτημα 1 ορίζονται τα αποδεκτά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης της δυνατότητας κάλυψης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

2. Ελάχιστο ύψος επενδυτικών σχεδίων

Το ελάχιστο επιλέξιμο ύψος της επένδυσης για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων ορίζεται με βάση το μέγεθος του φορέα, ήτοι:

α. για μεγάλες επιχειρήσεις, στο ποσό των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ,

β. για μεσαίες επιχειρήσεις και συνεταιρισμούς στο ποσό των διακοσίων πενήντα χιλιάδων (250.000) ευρώ,

γ. για μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατόν πενήντα χιλιάδων (150.000) ευρώ,

δ. για πολύ μικρές επιχειρήσεις, στο ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ,

ε. για τις Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), καθώς και τους Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ), τις Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ) και τις Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78) στο ποσό των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ.

Για τις ανάγκες του παρόντος καθεστώτος, το μέγεθος του φορέα του επενδυτικού σχεδίου προσδιορίζεται με βάση την εταιρική σύνθεση που δηλώνεται ότι αυτός θα έχει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου, και όχι με βάση την εταιρική σύνθεση του χρόνου υποβολής της αίτησης υπαγωγής. Για το λόγο αυτό ο φορέας θα πρέπει να προσδιορίσει τυχόν συνδεδεμένες ή συνεργαζόμενες επιχειρήσεις με βάση την εταιρική σύνθεση όπως θα ισχύει κατά το χρόνο έναρξης εργασιών και να υποβάλει τα σχετικά δικαιολογητικά τεκμηρίωσης (οικονομικά στοιχεία και τις υφιστάμενες θέσεις απασχόλησης αυτών για τα δύο τελευταία έτη πριν την υποβολή της αίτησης υπαγωγής).

3. Περιεχόμενο επενδυτικού σχεδίου – Χαρακτήρας αρχικής επένδυσης

Τα επενδυτικά σχέδια, που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων, θα πρέπει να έχουν το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης (άρθρο 2 στοιχείο 49 Γ.Α.Κ.) και συγκεκριμένα να πληρούν μία από τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. Δημιουργία νέας μονάδας.

β. Επέκταση της δυναμικότητας υφιστάμενης μονάδας. Η πρόσθετη δυναμικότητα της μονάδας λόγω του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να γίνει αποδεκτή μόνον εφόσον η υφιστάμενη δυναμικότητα της μονάδας μπορεί να πιστοποιηθεί από επίσημα στοιχεία τεκμηρίωσης.

γ. Διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τουλάχιστον κατά 200% τη λογιστική αξία των στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου, όπως έχει καταγραφεί στο οικονομικό έτος που προηγείται της αίτησης υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής μία τουλάχιστον κλεισμένη διαχειριστική χρήση ή που στα υποβληθέντα οικονομικά στοιχεία δεν αποτυπώνεται η παραπάνω προϋπόθεση, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

δ. Θεμελιώδη αλλαγή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας υφιστάμενης μονάδας, με τον όρο ότι οι επιλέξιμες δαπάνες υπερβαίνουν τις αποσβέσεις κατά τη διάρκεια των τριών, προηγούμενων οικονομικών ετών των στοιχείων ενεργητικού που συνδέονται με τη δραστηριότητα, η οποία πρόκειται να εκσυγχρονιστεί. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν έχει κατά την υποβολή της αίτησης υπαγωγής τρεις τουλάχιστον κλεισμένες διαχειριστικές χρήσεις ή που στα υποβληθέντα οικονομικά στοιχεία δεν αποτυπώνονται σαφώς οι συνδεδεμένες με την δραστηριότητα αποσβέσεις, τεκμαίρεται η μη πλήρωση του σχετικού κριτηρίου.

ε. απόκτηση του συνόλου στοιχείων ενεργητικού, που αφορούν αποκλειστικά μηχανολογικό εξοπλισμό όχι παλαιότερου των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης του, που ανήκει σε επιχειρηματική εγκατάσταση που έχει κλείσει και η οποία αγοράζεται από επενδυτή που δεν σχετίζεται με τον πωλητή και αποκλείει την απλή εξαγορά των μετοχών μιας επιχείρησης και προέρχεται από παραγωγική μονάδα για την οποία σωρευτικά συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

- αα) η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,
- ββ) η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου που δεν σχετίζεται με τον πωλητή,
- γγ) η οικεία συναλλαγή γίνεται με τους συνήθεις όρους της αγοράς,
- δδ) στοιχεία ενεργητικού που έχουν επιχορηγηθεί στο παρελθόν από άλλα καθεστώτα ενισχύσεων εξαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες, και
- εε) η αγορά πραγματοποιείται από ΜΜΕ,

Σε περίπτωση επενδυτικών σχεδίων που έχουν ως κύριο τόπο εγκατάστασης περιοχή που πληροί τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης, οι ενισχύσεις σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα.

Άρθρο 6

Δικαιούχοι υπαγόμενων επενδυτικών σχεδίων

1. Δικαιούχοι των ενισχύσεων του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων είναι οι επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες ή έχουν υποκατάστημα στην ελληνική επικράτεια κατά τη χρονική στιγμή έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου και έχουν μία από τις ακόλουθες μορφές:

- α. ατομική επιχείρηση,
- β. εμπορική εταιρεία,
- γ. συνεταιρισμός,
- δ. Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν.Σ.Επ.) του Ν. 4019/2011 (Α' 216), Αγροτικοί Συνεταιρισμοί (ΑΣ), Ομάδες Παραγωγών (ΟΠ), Αγροτικές Εταιρικές Συμπράξεις (ΑΕΣ) του Ν. 4384/2016 (Α' 78),
- ε. υπό ίδρυση ή υπό συγχώνευση εταιρείες, με την υποχρέωση να έχουν ολοκληρώσει τις διαδικασίες δημοσιότητας πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου,
- στ. επιχειρήσεις που λειτουργούν με τη μορφή κοινοπραξίας με την προϋπόθεση καταχώρισής τους στο ΓΕΜΗ,
- ζ. δημόσιες και δημοτικές επιχειρήσεις και θυγατρικές τους, εφόσον:
  - αα. δεν τους έχει ανατεθεί η εξυπηρέτηση δημόσιου σκοπού,
  - ββ. δεν έχει ανατεθεί από το κράτος αποκλειστικά σε αυτούς η προσφορά υπηρεσιών,

γγ. δεν επιχορηγείται η λειτουργία τους με δημόσιους πόρους για το διάστημα τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων του άρθρου 21.

Σε περίπτωση που οι επιλέξιμες δαπάνες του επενδυτικού σχεδίου αφορούν την αγορά μηχανημάτων με τις επιφυλάξεις του άρθρου 8 παράγραφος 3β, δικαιούχοι της ενίσχυσης θεωρούνται αποκλειστικά ΜΜΕ επιχειρήσεις.

2. Οι επιχειρήσεις, των οποίων το επιλέξιμο ύψος των επενδυτικών σχεδίων υπερβαίνει τις πεντακόσιες χιλιάδες (500.000) ευρώ και υπάγονται στα καθεστώτα ενίσχυσης του παρόντος, υποχρεούνται να λάβουν τη νομική μορφή εμπορικής εταιρείας ή συνεταιρισμού πριν την έναρξη εργασιών του επενδυτικού σχεδίου.

3. Δεν θεωρούνται δικαιούχοι και εξαιρούνται από τις ενισχύσεις του παρόντος καθεστώτος:

α) οι προβληματικές επιχειρήσεις, όπως ορίζονται στην παράγραφο 18 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ. (άρθρο 1 παρ. 4 περίπτωση γ' Γ.Α.Κ.),

β) επιχειρήσεις, οι οποίες έχουν προβεί σε παύση της ίδιας ή παρεμφερούς δραστηριότητας εντός του Ευρωπαϊκού Οικονομικού Χώρου κατά τη διετία πριν από την υποβολή της αίτησής τους για περιφερειακή επενδυτική ενίσχυση ή που, κατά τη χρονική στιγμή υποβολής της αίτησής τους για ενίσχυση, έχουν προγραμματίσει να προβούν σε παύση της εν λόγω δραστηριότητας εντός μέγιστου χρονικού διαστήματος δύο (2) ετών μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου για την οποία έχουν υποβάλει αίτηση ενίσχυσης στη συγκεκριμένη περιοχή (άρθρο 13 περίπτωση δ' Γ.Α.Κ.),

γ) επιχειρήσεις που υλοποιούν επενδυτικά σχέδια που πραγματοποιούνται με πρωτοβουλία και για λογαριασμό του Δημοσίου, βάσει σχετικής σύμβασης εκτέλεσης έργου, παραχώρησης ή παροχής υπηρεσιών.

Άρθρο 7

Υπαγόμενα και εξαιρούμενα επενδυτικά σχέδια

1. Στο καθεστώς ενισχύσεων του παρόντος υπάγονται επενδυτικά σχέδια όλων των τομέων της οικονομίας, με την επιφύλαξη των επόμενων παραγράφων.

2. Δεν υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος νόμου επενδυτικά σχέδια:

Α. Σύμφωνα με την περίπτωση α' του άρθρου 13 του Γ.Α.Κ. κατά κατηγορία:

αα. στον τομέα του χάλυβα, όπως ορίζεται στο στοιχείο 43 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

ββ. στον τομέα των συνθετικών ινών, όπως ορίζεται στο στοιχείο 44 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία,

γγ. στον τομέα του άνθρακα, όπως ο άνθρακας ορίζεται στο στοιχείο 13 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., σχετικά με κρατικές ενισχύσεις προς τη βιομηχανία άνθρακα,

δδ. στον τομέα της ναυπηγίας.

εε. στον τομέα παραγωγής, διανομής και υποδομών ενέργειας,

στστ. στον τομέα μεταφορών (και η συναφής υποδομή), όπως ορίζεται στο στοιχείο 45 του άρθρου 2 Γ.Α.Κ., κατά κατηγορία.

Β. Με βάση την «Εθνική Ονοματολογία Οικονομικών Δραστηριοτήτων - Κωδικοί Αριθμοί Δραστηριότητας 2008» [υ.α. 1100330/1954/ΔΜ/2008 (Β' 2149) και Εγκ./ Πολ. 1133/2008]:

- 05- (Εξόρυξη άνθρακα και λιγνίτη) έως και -09- (Υποστηρικτικές δραστηριότητες εξόρυξης).
- 36- Συλλογή, επεξεργασία και παροχή νερού εκτός των υπηρεσιών αφαλάτωσης θαλασσινού νερού αποκλειστικά με χρήση ΑΠΕ.
- 41- Κατασκευές κτηρίων.
- 42- Έργα πολιτικού μηχανικού.
- 43- Εξειδικευμένες κατασκευαστικές δραστηριότητες.
- 45- Χονδρικό και λιανικό εμπόριο, επισκευή μηχανοκίνητων οχημάτων και μοτοσικλετών.
- 46- Χονδρικό εμπόριο.
- 47- Λιανικό εμπόριο.
- 52- Αποθήκευση και υποστηρικτικές προς τη μεταφορά δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της περίπτωσης α' της παραγράφου 4,
- 53- Ταχυδρομικές και ταχυμεταφορικές δραστηριότητες.
- 55- Καταλύματα, με την επιφύλαξη της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.
- 56- Δραστηριότητες υπηρεσιών εστίασης.
- 60- Δραστηριότητες προγραμματισμού και ραδιοτηλεοπτικών εκπομπών.
- 64- Δραστηριότητες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών.
- 65- Ασφαλιστικά, αντασφαλιστικά και συνταξιοδοτικά ταμεία.
- 66- Δραστηριότητες συναφείς προς τις χρηματοπιστωτικές υπηρεσίες και τις ασφαλιστικές δραστηριότητες.
- 68- Διαχείριση ακίνητης περιουσίας.
- 69- Νομικές και λογιστικές δραστηριότητες.
- 70- Δραστηριότητες κεντρικών γραφείων - δραστηριότητες παροχής συμβουλών διαχείρισης.
- 71- Αρχιτεκτονικές δραστηριότητες και δραστηριότητες μηχανικών - τεχνικές δοκιμές και αναλύσεις.
- 72- Επιστημονική έρευνα και ανάπτυξη.
- 73- Διαφήμιση και έρευνα αγοράς.
- 75- Κτηνιατρικές δραστηριότητες.
- 77- Δραστηριότητες ενοικίασης και εκμίσθωσης.
- 78- Δραστηριότητες απασχόλησης.

- 79- Δραστηριότητες ταξιδιωτικών πρακτορείων, γραφείων οργανωμένων ταξιδίων και υπηρεσιών κρατήσεων και συναφείς δραστηριότητες.
  - 80- Δραστηριότητες παροχής προστασίας και έρευνας.
  - 81- Δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών σε κτήρια και εξωτερικούς χώρους.
  - 82- Διοικητικές δραστηριότητες γραφείου, γραμματειακή υποστήριξη και άλλες δραστηριότητες παροχής υποστήριξης προς τις επιχειρήσεις.
  - 84- Δημόσια διοίκηση και άμυνα - υποχρεωτική κοινωνική ασφάλιση.
  - 85- Εκπαίδευση.
  - 86- Δραστηριότητες ανθρώπινης υγείας, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.
  - 87- Δραστηριότητες βοήθειας με παροχή καταλύματος, εξαιρουμένων των επενδυτικών σχεδίων τουρισμού υγείας και ιατρικού τουρισμού.
  - 88- Δραστηριότητες κοινωνικής μέριμνας χωρίς παροχή καταλύματος.
  - 90- Δημιουργικές δραστηριότητες, τέχνες και διασκέδαση.
  - 91- Δραστηριότητες βιβλιοθηκών, αρχειοφυλακείων, μουσείων και λοιπές πολιτιστικές δραστηριότητες, με την επιφύλαξη της παραγράφου 3.
  - 92- Τυχρά παιχνίδια και στοιχήματα.
  - 93- Αθλητικές δραστηριότητες και δραστηριότητες διασκέδασης και ψυχαγωγίας, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης στστ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.
  - 94- Δραστηριότητες οργανώσεων.
  - 95- Επισκευή ηλεκτρονικών υπολογιστών και ειδών ατομικής ή οικιακής χρήσης.
  - 96- Άλλες δραστηριότητες παροχής προσωπικών υπηρεσιών, με την επιφύλαξη της υποπερίπτωσης στστ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 4.
  - 97- Δραστηριότητες νοικοκυριών ως εργοδοτών οικιακού προσωπικού.
  - 98- Δραστηριότητες ιδιωτικών νοικοκυριών, που αφορούν την παραγωγή μη διακριτών αγαθών και υπηρεσιών για ίδια χρήση.
  - 99- Δραστηριότητες εξωχώριων οργανισμών και φορέων.
3. Στον μη υπαγόμενο στα καθεστώτα ενισχύσεων του παρόντος ΚΑΔ -91- κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι δραστηριότητες:
- α. 91.01.11 (Υπηρεσίες βιβλιοθηκών),
  - β. 91.02 (Δραστηριότητες μουσείων).

4. α. Στον τομέα αποθήκευσης και υποστηρικτικών προς τη μεταφορά δραστηριοτήτων κατ' εξαίρεση ενισχύονται οι κλάδοι:

αα. 52.22.11.05 [Υπηρεσίες τουριστικών λιμανιών (μαρίνων)],

ββ. 52.22.11.06 (Υπηρεσίες λειτουργίας υδατοδρομίων) και,

γγ. 52.29.19.03 [Υπηρεσίες μεταφοράς με διαχείριση της αλυσίδας εφοδιασμού προς τρίτους (logistics)].

β. Στον τομέα του τουρισμού, κατ' εξαίρεση υπάγονται στα καθεστώτα ενισχύσεων επενδυτικά σχέδια:

αα. ίδρυσης ή επέκτασης ξενοδοχειακών μονάδων τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

ββ. εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων, αφού παρέλθει πενταετία από την έναρξη λειτουργίας της μονάδας (έκδοση σήματος λειτουργίας) ή από την ημερομηνία που αναφέρεται στην απόφαση ολοκλήρωσης της προηγούμενης επένδυσης εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής της μονάδας, (εφόσον τμήμα της εντάσσεται στο εξεταζόμενο επενδυτικό σχέδιο).

γγ. επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων που έχουν διακόψει τη λειτουργία τους, με την προϋπόθεση ότι στο διάστημα διακοπής δεν έχει γίνει αλλαγή χρήσης του κτηρίου και ότι μέσω της επέκτασης ή του εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

δδ. ίδρυσης, επέκτασης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής Τουριστικών Οργανωμένων Κατασκηνώσεων (camping), τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον τριών (3) αστέρων,

εε. ίδρυσης και εκσυγχρονισμού ολοκληρωμένης μορφής ξενοδοχειακών μονάδων εντός χαρακτηρισμένων παραδοσιακών ή διατηρητέων κτηρίων, τα οποία ανήκουν ή αναβαθμίζονται σε κατηγορία τουλάχιστον δύο (2) αστέρων,

στστ. εγκαταστάσεων Ειδικής Τουριστικής Υποδομής {συνεδριακά κέντρα, γήπεδα γκολφ, τουριστικοί λιμένες, χιονοδρομικά κέντρα, θεματικά πάρκα, εγκαταστάσεις ιαματικού τουρισμού [μονάδες ιαματικής θεραπείας, κέντρα ιαματικού τουρισμού - θερμαλισμού, κέντρα θαλασσοθεραπείας, κέντρα αναζωογόνησης (spa)], κέντρα προπονητικού αθλητικού τουρισμού, ορειβατικά καταφύγια, αυτοκινητοδρόμοι}, όπως αυτές ορίζονται στο Ν. 4276/2014 (Α' 155),

ζζ. ίδρυσης ξενίων φιλοξενίας νέων, εφόσον οι δικαιούχοι είναι συνεταιρισμοί ή Κοινωνικές Συνεταιριστικές Επιχειρήσεις (Κοιν. Σ.Επ.).

Άρθρο 8

Επιλέξιμες δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων

1. Ως επιλέξιμες δαπάνες των επενδυτικών σχεδίων για την εφαρμογή του παρόντος καθεστώτος ενισχύσεων νοούνται οι επενδυτικές δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού, με τους όρους και τις προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων.

2. Ως επιλέξιμο κόστος ορίζεται το κόστος των δαπανών, οι οποίες επιτρέπεται να ενισχυθούν βάσει του ενωσιακού και εθνικού δικαίου. Ως ενισχυόμενο κόστος ορίζεται το μέρος των επιλέξιμων δαπανών, το οποίο τελικά ενισχύεται βάσει των ορίων και περιορισμών του παρόντος. Για να θεωρηθεί ένα επενδυτικό σχέδιο ολοκληρωμένο,

θα πρέπει να πιστοποιηθεί η υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου του συνόλου του επιλέξιμου κόστους και όχι μόνο του ενισχυόμενου.

3. Οι επιλέξιμες δαπάνες σε ενσώματα στοιχεία ενεργητικού είναι οι ακόλουθες:

α. Η αγορά και εγκατάσταση καινούργιων μηχανημάτων,

β) Η αγορά και εγκατάσταση μηχανημάτων όχι παλαιότερων των επτά (7) ετών από την ημερομηνία πρώτης κτήσης τους, που προέρχονται από παραγωγική μονάδα για την οποία σωρευτικά συντρέχουν οι εξής προϋποθέσεις:

αα) η μονάδα αυτή έχει παύσει τη λειτουργία της,

ββ) η αγορά πραγματοποιείται από τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου που δεν σχετίζεται με τον πωλητή, Όταν ένα μέλος της οικογένειας ή ένας υπάλληλος του αρχικού ιδιοκτήτη αναλαμβάνει μια μικρή επιχείρηση, δεν ισχύει ο όρος ότι τα στοιχεία ενεργητικού πρέπει να αγοράζονται από τρίτους που δεν σχετίζονται με τον αγοραστή.

γγ) η οικεία συναλλαγή γίνεται με τους συνήθεις όρους της αγοράς,

δδ) στοιχεία ενεργητικού που έχουν επιχορηγηθεί στο παρελθόν από άλλα καθεστώτα ενισχύσεων εξαιρούνται από τις επιλέξιμες δαπάνες, και

εε) η αγορά πραγματοποιείται από ΜΜΕ,

γ) Τα μισθώματα της χρηματοδοτικής μίσθωσης καινούργιων σύγχρονων μηχανημάτων των οποίων αποκτάται η χρήση, και με τον όρο ότι στη σύμβαση χρηματοδοτικής μίσθωσης προβλέπεται ότι ο εξοπλισμός θα περιέλθει στην κυριότητα του μισθωτή κατά τη λήξη της σύμβασης.

δ) Η αγορά μεταφορικών μέσων, που κινούνται εντός του χώρου της εντασσόμενης μονάδας. Η αγορά επιβατικών αυτοκινήτων έως έξι (6) θέσεων δεν ενισχύεται.

Άρθρο 9

Επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων

Στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης δεν είναι επιλέξιμες δαπάνες εκτός περιφερειακών ενισχύσεων.

Άρθρο 10

Είδη Ενισχύσεων

1. Στα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς παρέχεται ως είδος ενίσχυσης :

φορολογική απαλλαγή που συνίσταται στην απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος επί των πραγματοποιούμενων προ φόρου κερδών, τα οποία προκύπτουν με βάση τη φορολογική νομοθεσία, από το σύνολο των δραστηριοτήτων της επιχείρησης, αφαιρουμένου του φόρου του νομικού προσώπου ή νομικής οντότητας που αναλογεί στα κέρδη που διανέμονται ή αναλαμβάνονται από τους εταίρους. Το ποσό της φορολογικής απαλλαγής υπολογίζεται ως ποσοστό επί της αξίας των ενισχυόμενων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου ή και της αξίας του καινούριου μηχανολογικού και λοιπού εξοπλισμού που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση και συνιστά ισόποσο αποθεματικό,

2. Για τις ανάγκες του παρόντος ως «συμβατική επένδυση» λογίζεται το τμήμα του επενδυτικού σχεδίου που δεν αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση.

Άρθρο 11

Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων

Η ενίσχυση της φορολογικής απαλλαγής παρέχεται στο 100% των ανώτατων επιτρεπόμενων εντάσεων ενίσχυσης που ορίζονται στο παρόν άρθρο.

Οι εντάσεις και τα ανώτατα ύψη ενισχύσεων των επενδυτικών σχεδίων του παρόντος καθεστώτος ενίσχυσης υπολογίζονται πάντα επί του ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου και ανά ομάδα δαπάνης (όπως αυτές προσδιορίζονται στο Παράρτημα 2) και καθορίζονται ως ακολούθως:

1. Εντάσεις και ύψη ενισχύσεων για δαπάνες Περιφερειακών Ενισχύσεων

α. Στις δαπάνες περιφερειακών ενισχύσεων χορηγούνται οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων (εγκεκριμένα ανώτατα όρια περιφερειακών ενισχύσεων) όπως αυτές καθορίζονται στον εκάστοτε ισχύοντα κατά το χρόνο έκδοσης της απόφασης υπαγωγής Χάρτη Περιφερειακών Ενισχύσεων (Χ.Π.Ε.), ο οποίος αναρτάται στον οικείο διαδικτυακό τόπο του αναπτυξιακού νόμου. Οι μέγιστες εντάσεις ενισχύσεων που αποτυπώνονται στο Χ.Π.Ε. αναφέρονται σε μεγάλες επιχειρήσεις και προσαυξάνονται κατά 10% για μεσαίες επιχειρήσεις και κατά 20% για μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις.

β. Οι αναφερόμενες στις μικρομεσαίες επιχειρήσεις αυξημένες εντάσεις ενισχύσεων του Χ.Π.Ε. δεν ισχύουν για επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ.

γ. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο α' της Συνθήκης, όπως αυτές προσδιορίζονται στο Χ.Π.Ε., οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται για αρχικές επενδύσεις, ανεξάρτητα από το μέγεθος του δικαιούχου. Στις ενισχυόμενες περιοχές που πληρούν τις προϋποθέσεις του άρθρου 107 παράγραφος 3 στοιχείο γ' της Συνθήκης, οι ενισχύσεις μπορούν να χορηγούνται σε ΜΜΕ για οποιαδήποτε μορφή αρχικής επένδυσης, ενώ σε μεγάλες επιχειρήσεις χορηγούνται μόνο για αρχική επένδυση για νέα οικονομική δραστηριότητα στη συγκεκριμένη περιοχή. Ως νέα οικονομική δραστηριότητα νοείται κάθε δραστηριότητα που δεν εμπίπτει στην ίδια τάξη (τετραψήφιος αριθμητικός κωδικός ΚΑΔ στατιστικής ταξινόμησης) με ήδη ασκούμενη από το φορέα δραστηριότητα.

δ. Για τα επενδυτικά σχέδια με επιλέξιμες δαπάνες άνω των πενήντα εκατομμυρίων (50.000.000) ευρώ (μεγάλα επενδυτικά σχέδια) το ανώτατο ποσό ενίσχυσης προσδιορίζεται ως εξής:

αα. για το τμήμα της δαπάνης μέχρι πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ παρέχεται το εκατό τοις εκατό (100%) της ανώτατης επιτρεπόμενης έντασης περιφερειακής ενίσχυσης στην οικεία περιοχή, εξαιρουμένης της αυξημένης έντασης ενίσχυσης για μικρομεσαίες επιχειρήσεις (ανώτατο περιφερειακό όριο),

ββ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα πενήντα εκατομμύρια (50.000.000) ευρώ και μέχρι εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ παρέχεται το πενήντα τοις εκατό (50%) του ανώτατου περιφερειακού ορίου,

γγ. για το τμήμα της δαπάνης που υπερβαίνει τα εκατό εκατομμύρια (100.000.000) ευρώ δεν παρέχεται κανένα ποσοστό ενίσχυσης.

2. Το συνολικό ποσό ενίσχυσης ανά υποβαλλόμενο επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπερβεί το ποσό των πέντε εκατομμυρίων (5.000.000) ευρώ. Οι παρεχόμενες σε κάθε φορέα ενισχύσεις στις οποίες περιλαμβάνονται και οι ενισχύσεις σε συνεργαζόμενες ή συνδεδεμένες επιχειρήσεις δεν μπορεί να υπερβούν σωρευτικά τα δέκα εκατομμύρια (10.000.000) ευρώ για μεμονωμένη επιχείρηση και τα είκοσι εκατομμύρια (20.000.000) ευρώ για το σύνολο των συνεργαζόμενων ή συνδεδεμένων επιχειρήσεων, με την επιφύλαξη των περιορισμών του άρθρου 4 Γ.Α.Κ.. Οι παραπάνω περιορισμοί ισχύουν για τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο ν.4399/16. Το υπερβάλλον ποσό ενίσχυσης περικόπτεται αναλόγως.

Άρθρο 12

Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων

Οι Ειδικές κατηγορίες ενισχύσεων δεν έχουν εφαρμογή στο παρόν καθεστώς.

ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΕΣ ΥΠΟΒΟΛΗΣ ΚΑΙ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΩΝ ΣΧΕΔΙΩΝ

Άρθρο 13

Υποβολή αίτησης υπαγωγής

1. Το σύνολο των διαδικασιών που προβλέπονται στον παρόντα νόμο διενεργείται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (Π.Σ.Κ.Ε.) του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, η λειτουργία του οποίου διέπεται από τις διατάξεις του Ν. 4314/2014 (Α' 265).

2. Οι αιτήσεις για την υπαγωγή επενδυτικών σχεδίων υποβάλλονται ως εξής:

α. επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους έως και τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που υλοποιούνται μέσα στα όρια της κάθε Περιφέρειας, υποβάλλονται στις Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού των Περιφερειών της Χώρας. Ειδικά για την Περιφέρεια Νοτίου Αιγαίου οι αιτήσεις επενδυτικών σχεδίων που υλοποιούνται στην Περιφερειακή Ενότητα Δωδεκανήσου υποβάλλονται στη Διεύθυνση Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Δωδεκανήσου,

β. επενδυτικά σχέδια επιλέξιμου ύψους άνω των τριών εκατομμυρίων (3.000.000) ευρώ, που υλοποιούνται στις Περιφέρειες Δυτικής και Κεντρικής Μακεδονίας και Ανατολικής Μακεδονίας και Θράκης, υποβάλλονται στη Διεύθυνση Περιφερειακής Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης (πρώην Μακεδονίας και Θράκης),

γ. στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού για όλα τα υπόλοιπα επενδυτικά σχέδια.

3. Η αίτηση υπαγωγής και ο οικείος ηλεκτρονικός φάκελος τεκμηρίωσης υποβάλλονται υποχρεωτικά μέσω του Πληροφοριακού Συστήματος Κρατικών Ενισχύσεων (ΠΣΚΕ). Με την ηλεκτρονική αίτηση υποβάλλονται συνημμένα στο ΠΣΚΕ:

α. Τα οριζόμενα στην παράγραφο 4 του άρθρου 4 του νόμου 4399/2016 στοιχεία κατ' ελάχιστον (επωνυμία και μέγεθος επιχείρησης, περιγραφή του έργου, συμπεριλαμβανομένων των εκτιμώμενων ημερομηνιών έναρξης και λήξης, τόπος εκτέλεσης του έργου, κατάλογος δαπανών του έργου, είδη και ποσό ενίσχυσης, χρηματοδοτικό σχήμα επενδυτικού σχεδίου) προκειμένου να θεμελιωθεί το δικαίωμα έναρξης των εργασιών του έργου και

β. Υπεύθυνη Δήλωση σύμφωνα με το Παράρτημα 1 της παρούσας Προκήρυξης.

Σε ημερομηνία που θα κοινοποιηθεί μέσω της οικείας ιστοσελίδας του Αναπτυξιακού Νόμου, και πάντως πριν την προθεσμία λήξης των υποβολών του καθεστώτος, θα μπορεί να υποβληθεί και ο οικείος ηλεκτρονικός φάκελος τεκμηρίωσης.

Με την ηλεκτρονική υποβολή της αίτησης παρέχεται από το ΠΣΚΕ: **α.** μοναδιαίος αριθμός ηλεκτρονικής υποβολής και **β.** μοναδιαίος αριθμός Φακέλου επενδυτικής πρότασης που ακολουθεί τη σειρά ηλεκτρονικής υποβολής και αποτελεί το στοιχείο θεμελίωσης της σειράς προτεραιότητας μέχρι την έκδοση της διοικητικής πράξης αποδοχής ή απόρριψης της αίτησης.

Η αίτηση παραλαμβάνεται από την αρμόδια Υπηρεσία και λαμβάνει υποχρεωτικά, με τη σειρά προτεραιότητας του αριθμού φακέλου, αριθμό πρωτοκόλλου ο οποίος αποστέλλεται ηλεκτρονικά στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου παράλληλα με την ένδειξη της παραλαβής.

Από την οριζόμενη ημερομηνία και μέχρι την προθεσμία λήξης των υποβολών του καθεστώτος, υποβάλλεται ο οικείος ηλεκτρονικός φάκελος τεκμηρίωσης, με την προϋπόθεση της προηγούμενης παραλαβής από την Υπηρεσία της αίτησης, ο οποίος περιλαμβάνει μεταξύ άλλων τα στοιχεία που αντιστοιχούν και τεκμηριώνουν το περιεχόμενο της αίτησης και των συνημμένων αυτής (Ερωτηματολόγιο και Υπεύθυνη Δήλωση). Τα υποβληθέντα στοιχεία της αίτησης δεν μπορούν να τροποποιηθούν μετά την υποβολή αυτής.

4. Δεν επιτρέπεται η υποβολή από τον ίδιο φορέα αίτησης υπαγωγής σε περισσότερα του ενός καθεστώτα ενισχύσεων, για το ίδιο επενδυτικό σχέδιο ή τις ίδιες επιλέξιμες δαπάνες. Δεν επιτρέπεται επίσης να υποβληθεί αίτηση για υπαγωγή επένδυσης, η οποία είτε στο σύνολό της, είτε εν μέρει, έχει ήδη υπαχθεί στις ενισχύσεις του παρόντος ή άλλων καθεστώτων ενίσχυσης. Οι ως άνω αιτήσεις απορρίπτονται με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας υπηρεσίας, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Κάθε επενδυτικό σχέδιο θα πρέπει να διαρθρώνεται σε μία ενότητα, να είναι ολοκληρωμένο, να έχει το χαρακτήρα αρχικής επένδυσης όπως περιγράφεται στην παρ. 3 του άρθρου 5, να υλοποιείται σε έναν τόπο εγκατάστασης.

5. Για την υποβολή των επενδυτικών σχεδίων απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,005 του επιλέξιμου ύψους του επενδυτικού σχεδίου. Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των τριακοσίων (300) ευρώ και ανώτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) ευρώ. Τα ως άνω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται .

Άρθρο 14

Διαδικασία αξιολόγησης επενδυτικού σχεδίου

Η διαδικασία αξιολόγησης των παραληφθεισών αιτήσεων υπαγωγής περιλαμβάνει τα εξής στάδια: α. έλεγχο πληρότητας, β. έλεγχο νομιμότητας γ. αξιολόγηση επενδυτικού σχεδίου δ. έκδοση εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας και τους διαθέσιμους πόρους. Τα στάδια αυτά αναλύονται ως εξής:

A. Στάδιο ελέγχου πληρότητας αίτησης υποβολής

Η πληρότητα των υποβαλλόμενων αιτήσεων και των σχετικών δικαιολογητικών ελέγχεται από την αρμόδια κατά περίπτωση Υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13, με βάση τυποποιημένο σύστημα ελέγχου πληρότητας που περιγράφεται στο Παράρτημα 1. Κατά το στάδιο ελέγχου πληρότητας δεν δίδεται δυνατότητα προσκόμισης διευκρινιστικών ή συμπληρωματικών στοιχείων. Σε περίπτωση που ο φορέας υποβάλει διευκρινιστικά στοιχεία οικειοθελώς, αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη ακόμα και αν δεν έχει εκπνεύσει η καταληκτική ημερομηνία υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής. Εφόσον ο έλεγχος πληρότητας ολοκληρωθεί επιτυχώς, το αντίστοιχο στάδιο ελέγχου υποβάλλεται ηλεκτρονικά και ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου ενημερώνεται μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος από το ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση επικοινωνίας που έχει ορίσει ο ίδιος κατά την εγγραφή του στο Σύστημα και το επενδυτικό σχέδιο προωθείται στο στάδιο ελέγχου νομιμότητας. Διαφορετικά, το επενδυτικό σχέδιο απορρίπτεται για λόγους μη πληρότητας της αίτησης υπαγωγής και εκδίδεται σχετική διοικητική πράξη από τον προϊστάμενο του τμήματος της υπηρεσίας, η οποία γνωστοποιείται στο φορέα μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος. Κατά της απορριπτικής πράξης δεν προβλέπεται το δικαίωμα ένστασης του άρθρου 15, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου.

B. Στάδιο ελέγχου νομιμότητας επενδυτικού σχεδίου

1. Ο έλεγχος νομιμότητας των επενδυτικών σχεδίων και η πληρότητα των σχετικών δικαιολογητικών διενεργείται από την αρμόδια κατά περίπτωση Υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13, με βάση τον οδηγό ελέγχου νομιμότητας και τα σχετικά δικαιολογητικά που περιγράφονται στο Παράρτημα 1. Ο έλεγχος νομιμότητας των επενδυτικών σχεδίων πραγματοποιείται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση των ακόλουθων προϋποθέσεων:

α. πλήρης συμφωνία της αίτησης υπαγωγής και του υπό έγκριση επενδυτικού σχεδίου με τους όρους του παρόντος, του Ν.4399/2016 και του κανονιστικού πλαισίου που εκδίδεται σε εφαρμογή του.

β. τεκμηρίωση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,

γ. τεκμηρίωση της δυνατότητας χρηματοδότησης του κόστους του επενδυτικού σχεδίου είτε μέσω ιδίων κεφαλαίων είτε με εξωτερική χρηματοδότηση.

Ειδικότερα εξετάζονται, σύμφωνα με τα οριζόμενα στον ΓΑΚ 651/2014, το νόμο 4399/2016 και την παρούσα απόφαση προκήρυξης:

- Η πλήρωση των προϋποθέσεων του θεσμικού πλαισίου ως προς την επιλεξιμότητα του φορέα του επενδυτικού σχεδίου, του αντικειμένου δραστηριότητας, των προβλεπόμενων έργων, του τύπου εγκατάστασης, των μέσων χρηματοδότησης και εν γένει των στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου που αποτελούν αντικείμενο ελέγχου νομιμότητας, προκειμένου για την επιλεξιμότητά του,

- Η επιλεξιμότητα των δαπανών ανάλογα με τις αιτούμενες κατηγορίες ενισχύσεων, καθώς και η ορθή κατανομή τους ανά ομάδα δαπανών και ανά κατηγορία δαπανών, σύμφωνα με το Παράρτημα 2. Η αφαίρεση μη επιλέξιμων δαπανών είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι τηρείται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του επενδυτικού σχεδίου.
- Τα υποβαλλόμενα δικαιολογητικά και στοιχεία ως προς τη νόμιμη λειτουργία και εκπροσώπηση του φορέα, τις πηγές χρηματοδότησης, τον τόπο εγκατάστασης και λοιπά στοιχεία του επενδυτικού σχεδίου, όπως προσδιορίζονται στο Παράρτημα 1, καθώς και τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης των δεικτών βαθμολογίας που προσδιορίζονται κατά τον έλεγχο νομιμότητας.

2. Οι έλεγχοι πληρότητας και νομιμότητας διενεργούνται, κατά το δυνατό, από τον ίδιο υπάλληλο της αρμόδιας υπηρεσίας, προκειμένου να συντομεύεται ο χρόνος αξιολόγησης.

3. Σε περίπτωση που απαιτούνται διευκρινίσεις σχετικά με το περιεχόμενο του φακέλου, αποστέλλεται στον φορέα του επενδυτικού σχεδίου σχετικό μήνυμα από τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος, μέσω του ΠΣΚΕ. Ο φορέας αποστέλλει τα σχετικά στοιχεία εντός προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία αποστολής του μηνύματος. Αν η προθεσμία αυτή παρέλθει άπρακτη ή αν διαπιστωθεί μετά την παροχή διευκρινήσεων ότι δεν συντρέχουν οι ως άνω προϋποθέσεις της παρ. 1, η αίτηση υπαγωγής απορρίπτεται, με αιτιολογημένη διοικητική πράξη του Προϊσταμένου της Διεύθυνσης του Φορέα Υποδοχής, το δε οικείο παράβολο καταπίπτει υπέρ του Δημοσίου. Η απορριπτική απόφαση αναρτάται στο ΠΣΚΕ, κοινοποιείται στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου με αποστολή στη διεύθυνση του ηλεκτρονικού του ταχυδρομείου και περιλαμβάνει το σύνολο των προϋποθέσεων που δεν πληρούνται. Κατά της απορριπτικής απόφασης ο αιτών μπορεί να υποβάλλει ένσταση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15. Ως ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας υποβολής της ένστασης ορίζεται η ημερομηνία αποστολής του σχετικού ηλεκτρονικού μηνύματος. Στην περίπτωση που ο έλεγχος νομιμότητας ολοκληρωθεί επιτυχώς, η σχετική έκθεση νομιμότητας υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ, το επενδυτικό σχέδιο προωθείται στο στάδιο αξιολόγησης και ο φορέας ενημερώνεται σχετικά μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος.

4. Η διαδικασία των σταδίων ελέγχου πληρότητας και νομιμότητας ολοκληρώνεται εντός είκοσι (20) ημερών από την ημερομηνία λήξης του κύκλου υποβολής των αιτήσεων υπαγωγής.

Γ. Στάδιο αξιολόγησης επενδυτικού σχεδίου

1. Η διαδικασία αξιολόγησης του παρόντος καθεστώτος είναι άμεση, με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας και ολοκληρώνεται (εντός τριάντα (30) ημερών από την ολοκλήρωση του ελέγχου πληρότητας και νομιμότητας).

2. Η αξιολόγηση των αιτήσεων υπαγωγής που έχουν ολοκληρώσει επιτυχώς το στάδιο ελέγχου νομιμότητας ανατίθεται σε έναν (1) αξιολογητή, ο οποίος επιλέγεται από το οικείο Μητρώο του άρθρου 24 με τυχαία ηλεκτρονική επιλογή μέσω ΠΣΚΕ. Ο αξιολογητής εντός 24 ωρών υποχρεούται να αποδεχτεί ή να απορρίψει τη σχετική χρέωση. Η αξιολόγηση υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ εντός έξι (6) ημερών από την ημερομηνία αποδοχής της.

3. Αντικείμενο της αξιολόγησης είναι:

α) η εκτίμηση του ευλόγου κόστους των επιλέξιμων δαπανών του επενδυτικού σχεδίου,

β) η αξιολόγηση της υποβληθείσας ανάλυσης βιωσιμότητας του επενδυτικού σχεδίου και

γ) την πλήρωση του κριτηρίου που αφορά τον εσωτερικό συντελεστή απόδοσης (IRR) επί του συνόλου των επενδύμενων κεφαλαίων με βάση τις εισροές – εκροές της επένδυσης με βάση τις προβλέψεις για τα πρώτα 10 έτη

λειτουργίας μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης, ο οποίος πρέπει να έχει ελάχιστη τιμή 5% μετά την αξιολόγηση της ανάλυσης βιωσιμότητας που έχει προηγηθεί.

4. Για τον έλεγχο της πληρότητας και ορθής εφαρμογής του οδηγού αξιολόγησης συνιστάται Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της παραγράφου Δ1 του παρόντος άρθρου και η οποία αποτελείται από δύο (2) στελέχη της αρμόδιας Υπηρεσίας και ένα (1) μέλος του οικείου Μητρώου Αξιολογητών με τυχαία ηλεκτρονική επιλογή μέσω ΠΣΚΕ. Για τη διευκόλυνση και επιτάχυνση του ελεγκτικού έργου της Επιτροπής μπορεί να ορίζονται από το ως άνω αρμόδιο όργανο ειδικοί εισηγητές, οι οποίοι δεν είναι μέλη της.

5. Το αποτέλεσμα της αξιολόγησης του επενδυτικού σχεδίου και η παραγόμενη έκθεση αξιολόγησης υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ στην Επιτροπή Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων. Η Επιτροπή εντός τριών (3) ημερών από την παραλαβή της αξιολόγησης και εφόσον το κρίνει απαραίτητο, ή αν παρέλθει άπραγη η προβλεπόμενη προθεσμία των έξι (6) ημερών για την υποβολή της αξιολόγησης, μπορεί να αναπέμψει την αξιολόγηση στον ίδιο αξιολογητή και μόνο για μία φορά, αφού επισημάνει τα σημεία στα οποία δεν έχει γίνει ορθή εφαρμογή του νόμου, της προκήρυξης και των οδηγιών αξιολόγησης. Ο αξιολογητής οφείλει να επανεκτιμήσει και να διορθώσει, εφόσον συμφωνεί, τα συγκεκριμένα σημεία και να υποβάλει εκ νέου την αξιολόγησή του στην Επιτροπή εντός δύο (2) ημερών. Η Επιτροπή επανεξετάζει την νέα αξιολόγηση και αποφαινεται οριστικά υποβάλλοντας την τελική αξιολόγηση στο ΠΣΚΕ εντός τριών (3) ημερών.

6. Ο Υπουργός Οικονομίας Ανάπτυξης και Τουρισμού εκδίδει τον Οδηγό Αξιολόγησης Επενδυτικών Σχεδίων της παραγράφου 5 του άρθρου 14 του ν.4399/16, ο οποίος περιλαμβάνει οδηγίες για την ορθή εκτέλεση του έργου της αξιολόγησης.

Δ. Στάδιο έκδοσης εγκριτικής ή απορριπτικής απόφασης για την υπαγωγή του επενδυτικού σχεδίου

1. Τα επενδυτικά σχέδια, που πληρούν τις νόμιμες προϋποθέσεις, υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενίσχυσης με βάση την αρχή της χρονικής προτεραιότητας και μέχρι την εξάντληση του αντίστοιχου προϋπολογισμού της παρούσας απόφασης προκήρυξης με ατομικές αποφάσεις υπαγωγής οι οποίες υποβάλλονται στο ΠΣΚΕ. Αρμόδια όργανα για την έκδοση των αποφάσεων αυτών είναι:

α. ο Υπουργός Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων του Υπουργείου Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού,

β. ο Υπουργός Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στη Διεύθυνση Περιφερειακής Αναπτυξιακής Πολιτικής του Υπουργείου Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης και

γ. οι Περιφερειάρχες, για τα επενδυτικά σχέδια που υποβάλλονται στις αντίστοιχες Διευθύνσεις Αναπτυξιακού Προγραμματισμού Σχεδιασμού και Ανάπτυξης των Περιφερειών.

2. Περίληψη της απόφασης αυτής εκδίδεται από τα παραπάνω όργανα, δημοσιεύεται στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως και αναρτάται στη Διαύγεια. Μετά τη σχετική ανάρτηση της περίληψης, ακριβές αντίγραφο της απόφασης υπαγωγής και της περίληψής της, αποστέλλεται στο φορέα του επενδυτικού σχεδίου στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει κατά την εγγραφή του στο ΠΣΚΕ. Με ευθύνη του χειριστή, που ολοκλήρωσε τον έλεγχο νομιμότητας (ή αντικαταστάτης του που ορίζεται από τον προϊστάμενο του τμήματος), επισυνάπτονται στο ΠΣΚΕ ακριβή αντίγραφα των δύο αυτών εγγράφων και καταχωρούνται οι αριθμοί πρωτοκόλλου και οι αντίστοιχες ημερομηνίες τους, ο αριθμός και η ημερομηνία ΦΕΚ και ο κωδικός της Διαύγειας προκειμένου να ολοκληρωθεί η ενέργεια.

3. Αν το επενδυτικό σχέδιο δεν μπορεί να υπαχθεί, είτε γιατί δεν πληρεί τον εσωτερικό συντελεστή απόδοσης (IRR), όπως αναλύεται στο Στάδιο Γ, παρ. 3β του παρόντος άρθρου είτε γιατί δεν επαρκούν τα σχετικά κονδύλια, εκδίδεται απορριπτική απόφαση από τα ίδια όργανα, η οποία επίσης κοινοποιείται στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου του ενδιαφερόμενου.

Κατά της απορριπτικής απόφασης ο αιτών μπορεί να υποβάλλει ένσταση, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 15. Ενστάσεις που αφορούν την εκτίμηση του κόστους του επενδυτικού σχεδίου δεν γίνονται αποδεκτές. Ως ημερομηνία έναρξης της προθεσμίας υποβολής της ένστασης ορίζεται η ημερομηνία αποστολής του σχετικού ηλεκτρονικού μηνύματος. Στην περίπτωση που ο έλεγχος νομιμότητας ολοκληρωθεί επιτυχώς, η σχετική έκθεση νομιμότητας υποβάλλεται στο ΠΣΚΕ, το επενδυτικό σχέδιο προωθείται στο στάδιο αξιολόγησης και ο φορέας ενημερώνεται σχετικά μέσω ηλεκτρονικού μηνύματος.

Άρθρο 15

Ενστάσεις

1. Κατά της απορριπτικής απόφασης της περ. 3 της παρΒ. του άρθρου 14 καθώς και της περ. 3 της παρ. Δ του άρθρου 14 επιτρέπεται ένσταση του άρθρου 15 ν. 4399/2016. Η ένσταση υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ εντός αποκλειστικής προθεσμίας δέκα (10) ημερών από την ημερομηνία αποστολής στον επενδυτή σχετικού ηλεκτρονικού μηνύματος της εκάστοτε απορριπτικής απόφασης.

2. Η σύνθεση της Επιτροπής εξέτασης των ενστάσεων της προηγούμενης παραγράφου ορίζεται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων της παρ. 7 άρθρου 14 ν. 4399/2016 και αποτελείται από τρία (3) μέλη με τα αναπληρωματικά τους, τα οποία προέρχονται από τους αρμόδιους φορείς της παρ. 2 του άρθρου 13. Η Επιτροπή αποφαινεται εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών από την ημερομηνία υποβολής της ένστασης.

3. Τα μέλη της Επιτροπής οφείλουν να ενημερώνουν εγκαίρως την αρμόδια υπηρεσία αν συντρέχει στο πρόσωπό τους κώλυμα στην περίπτωση που έχουν ήδη εξετάσει το επενδυτικό σχέδιο που αφορά η ένσταση ή στην περίπτωση που στο μετοχικό/εταιρικό κεφάλαιο ή στη διοίκηση του επενδυτικού φορέα συμμετέχει σύζυγος ή συγγενείς τους μέχρι β βαθμού. Μετά την ηλεκτρονική υποβολή της ένστασης από τον επενδυτικό φορέα και την παραλαβή της από την Επιτροπή, ορίζεται από τον Πρόεδρό της μέλος της Επιτροπής αρμόδιο να συντάξει πλήρη και αιτιολογημένη εισήγηση επί της ένστασης. Το αρμόδιο για την εισήγηση μέλος της Επιτροπής αποκτά πρόσβαση μέσω του ΠΣΚΕ στο ηλεκτρονικό περιβάλλον εξέτασης ενστάσεων του εκάστοτε επενδυτικού σχεδίου, στο σύνολο των στοιχείων της αίτησης υπαγωγής, στα τυχόν διευκρινιστικά στοιχεία που έχουν υποβληθεί ηλεκτρονικά από τον φορέα, στον υποβληθέντα έλεγχο νομιμότητας και στην ηλεκτρονικά υποβληθείσα αξιολόγηση. Οι εισηγητές θα πρέπει να εξετάζουν τα στοιχεία των επενδυτικών σχεδίων που αφορούν τα κριτήρια επί των οποίων υποβάλλεται η εκάστοτε ένσταση και να διατυπώνουν στα σχετικά πεδία του ΠΣΚΕ την κρίση τους και την τεκμηρίωση αυτής.

4. Η ένσταση εξετάζεται με βάση τα στοιχεία που είχε υποβάλει ο φορέας στο αίτημα υπαγωγής, τα οποία δεν μπορούν να διαφοροποιηθούν. Τυχόν διευκρινιστικά ερωτήματα που προκύπτουν κατά τη διαδικασία εξέτασης της ένστασης τίθενται από τα μέλη της Επιτροπής προς την αρμόδια Υπηρεσία ή τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου και απαντώνται αναλόγως μόνο με ηλεκτρονικό τρόπο μέσω της σχετικής εφαρμογής του ΠΣΚΕ. Απαγορεύεται ρητά η οποιαδήποτε άλλη επικοινωνία των μελών της Επιτροπής με τον φορέα του επενδυτικού σχεδίου.

5. Το έργο της Επιτροπής συνδράμει Γραμματεία που ορίζεται από την αρμόδια Υπηρεσία και είναι αρμόδια για την τήρηση των πρακτικών των συνεδριάσεων και για κάθε γραμματειακή υποστήριξη που απαιτείται για την ομαλή λειτουργία της Επιτροπής. Οι συνεδριάσεις της Επιτροπής πραγματοποιούνται στην εκάστοτε αρμόδια Υπηρεσία οποιαδήποτε εργάσιμη ημέρα εντός ή πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας, μετά από πρόσκληση των μελών της από τον Πρόεδρο τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η ημερήσια διάταξη, που εκδίδεται από τον

Πρόεδρο της Επιτροπής, κοινοποιείται στα μέλη με μέριμνα της Γραμματείας, τουλάχιστον δύο (2) ημέρες πριν από τη συνεδρίαση. Η αποστολή της πρόσκλησης, των εισηγήσεων και κάθε άλλης ενημέρωσης γίνεται μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Οι αποφάσεις της Επιτροπής λαμβάνονται με την απόλυτη πλειοψηφία των μελών της. Σε περίπτωση που μέλος της Επιτροπής έχει εξαιρεθεί από την εξέταση ένστασης λόγω των προαναφερθέντων κωλυμάτων, αντικαθίσταται από τον αναπληρωτή του.

6. Η απόφαση της Επιτροπής επί της ένστασης κοινοποιείται στον επενδυτή μέσω του ΠΣΚΕ στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχει δηλώσει και την οποία ο επενδυτής οφείλει να παρακολουθεί.

7. Ο Πρόεδρος της Επιτροπής συντάσσει ετήσια έκθεση στην οποία περιλαμβάνονται αναλυτικά στοιχεία σχετικά με τον αριθμό και τα θέματα των συνεδριάσεων, καθώς και τις αποφάσεις που εκδίδονται στο πλαίσιο λειτουργίας της. Στα μέλη της Επιτροπής εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του Ν. 3213/2003 (Α' 309), όπως ισχύει, περί υποβολής δήλωσης περιουσιακής τους κατάστασης. Στην περίπτωση που προκύπτουν λοιπά ζητήματα σχετικά με τον τρόπο λειτουργίας της Επιτροπής έχουν εφαρμογή τα άρθρα 13, 14 και 15 του νόμου 2690/1999 «Κύρωση Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας, όπως ισχύει.

ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΚΑΙ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ

Άρθρο 16

Έλεγχος επενδυτικών σχεδίων

1. Τα επενδυτικά σχέδια που υπάγονται στο παρόν καθεστώς ενισχύσεων ελέγχονται κατά τη διάρκεια υλοποίησής τους, κατά την ολοκλήρωση και έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για την τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος είναι έλεγχος επί των εγγράφων του φακέλου («διοικητικός έλεγχος») ή/και επιτόπιος έλεγχος. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται είτε από την Υπηρεσία είτε από εντεταλμένο όργανο ελέγχου, κατά τα οριζόμενα στην παράγραφο 8. Ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται αποκλειστικά από το ως άνω εντεταλμένο όργανο ελέγχου. Επιτόπιοι έλεγχοι θα διενεργούνται επί τυχαίου δείγματος σε ποσοστό τουλάχιστον είκοσι τοις εκατό (20%) των εγκεκριμένων επενδυτικών σχεδίων του κύκλου προκήρυξης.

2. Σκοπός του ελέγχου είναι:

α. η διαπίστωση της συμμόρφωσης του φορέα του επενδυτικού σχεδίου προς τις διατάξεις του νόμου 4399/16, της παρούσας προκήρυξης, καθώς και της τήρησης των προϋποθέσεων και των όρων των αποφάσεων υπαγωγής,

β. η διαπίστωση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

3. Τακτικός έλεγχος ενεργείται μετά από αίτηση του φορέα του επενδυτικού σχεδίου συνοδευόμενη από τα δικαιολογητικά που ορίζονται στο Παράρτημα 3, προκειμένου να πιστοποιηθεί με την έκδοση σχετικής απόφασης των αρμοδίων οργάνων της περίπτωσης Δ παραγράφου 1 του άρθρου 14:

α. ότι έχει υλοποιηθεί το φυσικό και οικονομικό αντικείμενο της επένδυσης σε ποσοστό τουλάχιστον 50% κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου, ώστε να ενεργοποιηθεί η διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 20, ή

β. ότι έχει ολοκληρωθεί το επενδυτικό σχέδιο και έχει αρχίσει η παραγωγική λειτουργία της επένδυσης κατά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 19. Δαπάνες ή άλλες πράξεις που διενεργούνται μετά την ημερομηνία υποβολής του αιτήματος ελέγχου λαμβάνονται υπόψη για την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, χωρίς να συνυπολογίζονται στην οριστικοποίηση του ενισχυόμενου κόστους της επένδυσης.

Σε περίπτωση μη επιβεβαίωσης των δηλωθέντων με την αίτηση ελέγχου στοιχείων από το όργανο ελέγχου, επιβάλλονται κυρώσεις, σύμφωνα με το άρθρο 23. Η πιστοποίηση από την αρμόδια Υπηρεσία της πληρότητας του αιτήματος ελέγχου θεμελιώνει για το φορέα της επένδυσης απόλυτη προτεραιότητα στη χρονική κατάταξη αιτημάτων ελέγχου, ανά καθεστώς ενίσχυσης, για την καταβολή της προβλεπόμενης ενίσχυσης του άρθρου 20. Παρέκκλιση από τη σειρά προτεραιότητας μπορεί να υπάρξει για λόγους απρόβλεπτης ή έκτακτης ανάγκης, που αφορούν σε συγκεκριμένο επενδυτικό σχέδιο, οι οποίοι θα είχαν ως αποτέλεσμα την υπέρμετρη καθυστέρηση ή διακοπή της διαδικασίας καταβολής ενίσχυσης για τους υπόλοιπους δικαιούχους. Με απόφαση του Υπουργού, Ανάπτυξης και Τουρισμού ορίζονται οι λόγοι απρόβλεπτης και έκτακτης ανάγκης, καθώς και κάθε άλλο συναφές θέμα εφαρμογής της διάταξης αυτής.

4. Έκτακτος έλεγχος μπορεί να διενεργείται οποτεδήποτε κρίνεται απαραίτητο με απόφαση της Υπηρεσίας.
5. Μετά την ολοκλήρωση του διοικητικού ή επιτόπιου ελέγχου συντάσσεται σχετική έκθεση, η οποία υποβάλλεται στην αρμόδια υπηρεσία μέσω του ΠΣΚΕ.
6. Η αρμόδια υπηρεσία διενεργεί έλεγχο πληρότητας της έκθεσης ελέγχου και της τήρησης των όρων της απόφασης υπαγωγής και προβαίνει στις ακόλουθες ενέργειες:
  - α) αν η έκθεση ελέγχου είναι πλήρης, εισηγείται την έκδοση σχετικής απόφασης,
  - β) αν διαπιστώσει ελλείψεις ή σσωνος σημασίας που αφορούν είτε στην έκθεση ελέγχου είτε στην επένδυση, διατάσσει την προσκόμιση συμπληρωματικής έκθεσης ελέγχου,
  - γ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις της έκθεσης ελέγχου, διατάσσει την εκ νέου διενέργεια ελέγχου από όργανο με διαφορετική σύνθεση,
  - δ) αν διαπιστώσει σοβαρές ελλείψεις στην επένδυση, μπορεί να εισηγηθεί τη λήψη ενεργειών, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 18, 21 και 23.
7. Για την υποβολή του αιτήματος ελέγχου απαιτείται παράβολο που ορίζεται στο 0,005 του επιλέξιμου κόστους του επενδυτικού σχεδίου όπως αυτό προσδιορίστηκε στην απόφαση υπαγωγής. Σε κάθε περίπτωση το ως άνω ποσό δεν μπορεί να είναι κατώτερο των εκατόν πενήντα (150) ευρώ και ανώτερο των δύο χιλιάδων πεντακοσίων (2.500) ευρώ. Για την υποβολή νέου αιτήματος ελέγχου της περίπτωσης δ' της παραγράφου 6 απαιτείται παράβολο, που ορίζεται στο διπλάσιο του ως άνω προβλεπόμενου. Σε περίπτωση που ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου υποβάλει αίτηση ελέγχου πιστοποίησης του 50% το παράβολο ανέρχεται στο ήμισυ του συνολικού παραβόλου. Το υπόλοιπο ποσό καταβάλλεται με την υποβολή της αίτησης πιστοποίησης της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου.
8. Τα Όργανα Ελέγχου Επενδύσεων του παρόντος, αποτελούνται από δύο κατ' ελάχιστον ελεγκτές και συνιστώνται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων της περίπτωσης Δ παραγράφου 1 του άρθρου 14. Με την απόφαση αυτή ορίζονται ο χρόνος και ο τρόπος συγκρότησής τους, ανάλογα και με το είδος του ελέγχου, οι αρμοδιότητές τους, ο αριθμός και η ιδιότητα των μελών ανάλογα με τις ιδιαιτερότητες και τα χαρακτηριστικά της ελεγχόμενης επένδυσης, το αντικείμενο του ελέγχου, το χρονικό διάστημα εντός του οποίου υποχρεούνται να διενεργήσουν τον έλεγχο και να παραδώσουν την έκθεσή τους, καθώς και κάθε άλλη λεπτομέρεια για την εφαρμογή των ρυθμίσεων του άρθρου αυτού.
9. Εκδίδεται και δημοσιεύεται Οδηγός Ελέγχου Επενδύσεων από τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού, ο οποίος εξειδικεύει τη μέθοδο και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την ορθή εκτέλεση του ελέγχου και την ισότιμη αντιμετώπιση των φορέων των επενδυτικών σχεδίων.

Άρθρο 17

Τροποποιήσεις απόφασης υπαγωγής - Έγκριση μεταβολών μετά την ολοκλήρωση

1. Η τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής είναι δυνατή μετά από αίτημα του φορέα της επένδυσης, το οποίο μπορεί να υποβληθεί καθ' όλη τη διάρκεια υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι την υποβολή αιτήματος τελικού ελέγχου. Μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης, είναι δυνατή η υποβολή αιτήματος έγκρισης μεταβολής στοιχείων του επενδυτικού σχεδίου, τα οποία υποχρεούται να τηρεί ο φορέας έως τη λήξη του διαστήματος μακροχρόνιων υποχρεώσεων, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 21.

2. Αιτήματα τροποποίησης ή έγκρισης μεταβολής στοιχείων της παραγράφου 1, υποβάλλονται ως προς τα εξής:

α) ουσιώδεις διαφοροποιήσεις του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου ή μείωση της δυναμικότητας του επενδυτικού σχεδίου,

β) αλλαγή του φορέα της επένδυσης λόγω συγχώνευσης ή απόσχισης του κλάδου, στον οποίο εντάσσεται η ενισχυόμενη επένδυση, σύμφωνα με την περίπτωση η' της παραγράφου 3 του άρθρου 21,

γ) αλλαγή του τόπου εγκατάστασης, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

δ) αλλαγή τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης,

ε) παράταση του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης, σύμφωνα με την παράγραφο 2 του άρθρου 18,

στ) αλλαγή άλλων όρων της εγκριτικής απόφασης, οι οποίοι μπορεί να προσδιορίζονται ειδικότερα στην απόφαση προκήρυξης του καθεστώτος,

ζ) εκμίσθωση της ενισχυθείσας επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ζ' του άρθρου 21.

3. Τα αιτήματα της παραγράφου 2 υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ και γίνονται δεκτά, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι ακόλουθες προϋποθέσεις:

α. εξακολουθούν να τηρούνται οι όροι και οι προϋποθέσεις της απόφασης προκήρυξης και της εγκριτικής απόφασης,

β. εξακολουθούν να εξυπηρετούνται οι αρχικοί στόχοι της επένδυσης και να διατηρείται ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της,

γ. δεν διαφοροποιούνται κριτήρια επιλεξιμότητας και υπαγωγής, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στην παρούσα απόφαση προκήρυξης,

δ. δεν επέρχεται αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών,

ε. πληρούνται οι ειδικοί όροι για κάθε περίπτωση τροποποίησης/μεταβολής στοιχείων, που ορίζονται στις σχετικές διατάξεις του παρόντος.

4. Ειδικοί όροι και προϋποθέσεις έγκρισης αιτημάτων τροποποίησης ή μεταβολής στοιχείων.

α) Αίτημα τροποποίησης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου υποβάλλεται σε περίπτωση προσθήκης νέας κατηγορίας ενισχυόμενης δαπάνης ή/και ουσιωδών διαφοροποιήσεων επί του εγκεκριμένου φυσικού αντικειμένου του επενδυτικού σχεδίου ή/και μεταβολής των παγίων στοιχείων ενεργητικού που χρησιμοποιούνται εκ νέου σε περίπτωση διαφοροποίησης της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περ. 3.γ. του Άρθρου 5 της

παρούσας). Το αίτημα γίνεται αποδεκτό εφόσον πληρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 καθώς και οι παρακάτω όροι:

- i. Η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών κατηγοριών εντός της ίδιας ομάδας δαπανών είναι δυνατή υπό την προϋπόθεση ότι η αύξηση κόστους ανά κατηγορία δαπάνης δεν υπερβαίνει το 10% του συνόλου του ενισχυόμενου κόστους του σχεδίου και το 100% του εγκεκριμένου κόστους της κατηγορίας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος στην κατηγορία, δεν ενισχύεται.
- ii. Δεν είναι δυνατή η μεταφορά δαπανών μεταξύ διαφορετικών ομάδων δαπανών των Άρθρων 8 και 9 της παρούσης ήτοι, α) δαπανών για περιφερειακές ενισχύσεις β) δαπανών για συμβουλευτικές υπηρεσίες σε ΜΜΕ (άρθρο 18 Γ.Α.Κ.) γ) δαπανών εκκίνησης (άρθρο 22 Γ.Α.Κ.) για τις υπό ίδρυση μικρές και πολύ μικρές επιχειρήσεις, όπως αυτές προσδιορίζονται στην απόφαση υπαγωγής.
- iii. Δεν επέρχεται μεταβολή στην αναλογία (μίγμα) ενισχύσεων, σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο λαμβάνει συνδυαστικά διαφορετικά είδη ενίσχυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στις παρ. 5, 6 του Άρθρου 10 της παρούσας.
- iv. Πληρούνται οι ειδικοί όροι για κάθε περίπτωση τροποποίησης/μεταβολής στοιχείων, όπως ορίζονται αναλυτικά στις διατάξεις που ακολουθούν.
- v. Δεν επέρχεται υπέρβαση των ορίων των επιμέρους κατηγοριών δαπανών, όπως αυτά προσδιορίζονται από τις σχετικές διατάξεις των Άρθρων 8 και 9 της παρούσας. Τυχόν υπερβάλλον κόστος αφαιρείται από το ενισχυόμενο, προκειμένου να πληρούνται τα εκάστοτε όρια.
- vi. Δεν επέρχεται μείωση της ισχύος (για επενδυτικά σχέδια ΑΠΕ) ή της δυναμικότητας (για λοιπά επενδυτικά σχέδια) μεγαλύτερη του 10% της εγκεκριμένης συνολικά και ανά παραγόμενο προϊόν, εκτός περιπτώσεων που επιβάλλονται από το θεσμικό πλαίσιο αδειοδοτήσεων για την επένδυση, οπότε η απόφαση υπαγωγής τροποποιείται ανεξαρτήτως του ποσοστού μείωσης, με αιτιολογημένη κατά περίπτωση αναπροσαρμογή ή όχι του κόστους της επένδυσης. Σε άλλη περίπτωση, το αίτημα τροποποίησης απορρίπτεται.
- vii. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς του καθώς και πρωτότυπες προσφορές προμηθευτών, προκειμένου να εξεταστεί. Επιπλέον, από αναλυτική τεχνική περιγραφή, ενημερωτικά δελτία, αρχιτεκτονικά ή άλλα σχέδια, όπου κατά περίπτωση απαιτείται. Σε περίπτωση που το επενδυτικό σχέδιο αφορά σε διαφοροποίηση της παραγωγής μιας μονάδας σε προϊόντα ή υπηρεσίες που δεν έχουν παραχθεί ποτέ σε αυτήν (περ. 3.γ. του Άρθρου 5 της παρούσας), ο φορέας θα πρέπει να υποβάλει Υπεύθυνη Δήλωση ότι τα υφιστάμενα κατά την αίτηση υπαγωγής πάγια στοιχεία ενεργητικού της επιχείρησης που θα χρησιμοποιηθούν εκ νέου στην επένδυση, δεν μεταβάλλονται λόγω της τροποποίησης. Σε διαφορετική περίπτωση πρέπει να υποβληθεί νέα κατάσταση των εν λόγω παγίων, συνοδευόμενη με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 δικαιολογητικά, προκειμένου να τεκμηριώνεται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης του σχεδίου και μετά την αιτούμενη τροποποίηση.
- viii. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης.
- ix. Αιτήματα τροποποίησης αποκλειστικά οικονομικού αντικείμενου, δεν υποβάλλονται ή εάν υποβληθούν, δεν εξετάζονται.

β) Αιτήματα αλλαγής του φορέα της επένδυσης κατά την υλοποίηση, λόγω συγχώνευσης ή λόγω απόσχισης του κλάδου στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

- i. Ολοκλήρωση της επένδυσης από το νέο φορέα
- ii. Καθολική διαδοχή του φορέα από τον νέο, ως προς όλα τα δικαιώματα, υποχρεώσεις και έννομες σχέσεις του ή, σε περίπτωση απόσχισης κλάδου, κατ' ελάχιστον ως προς αυτές που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής.
- iii. Εφόσον ο φορέας της επένδυσης ενισχύεται με επιχορήγηση ως επιχείρηση της περίπτωσης ε του Άρθρου 12 του Ν.4399/2016, ο νέος φορέας θα πρέπει να πληροί την ίδια συνθήκη.
- iv. Κατά την εξέταση του αιτήματος εξετάζονται επιπλέον, το μέγεθος του νέου φορέα και η σώρευση της ενίσχυσης με τυχόν άλλες ενισχύσεις, και εφόσον απαιτείται, μειώνεται το ποσοστό ή το ποσό ενίσχυσης προκειμένου να πληρούνται όλοι οι όροι νομιμότητας για το επενδυτικό σχέδιο.
- v. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) επιστολή του νόμιμου εκπροσώπου του φορέα για την αλλαγή β) σε περίπτωση συγχώνευσης, Υ.Δ. του νόμιμου εκπροσώπου της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης, με την οποία δηλώνονται η πρόθεση ολοκλήρωσης της επένδυσης, τυχόν επενδυτικά σχέδια της επιχείρησης και των συνδεδεμένων ή συνεργαζόμενων επιχειρήσεων αυτής που έχουν υπαχθεί στο Ν. 4399/2016. γ)

σύντομο εταιρικό προφίλ της συγχωνευόμενης ή απορροφώσας επιχείρησης δ) Δήλωση Μεγέθους της συγχωνευόμενης επιχείρησης (μόνο σε περίπτωση ΜΜΕ) συνοδευόμενη με τα δικαιολογητικά τεκμηρίωσης που προβλέπονται στο Παράρτημα 1 της παρούσας ε) τυχόν λοιπά δικαιολογητικά για την τεκμηρίωση του σημείου iii ανωτέρω, εφόσον απαιτείται

- vi. Για την εξέταση του αιτήματος δεν απαιτείται επανεξέταση της βαθμολογίας που έλαβε το επενδυτικό σχέδιο κατά την υπαγωγή του στις διατάξεις της παρούσας προκήρυξης.

Εφόσον το αίτημα αλλαγής φορέα υποβάλλεται μετά την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου, γίνεται αποδεκτό υπό τον όρο συνέχισης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο αντικείμενο, καθ' όλο το διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Στην περίπτωση αυτή το αίτημα συνοδεύεται από τα δικαιολογητικά των εδαφίων α), γ), και ζ) της προηγούμενης παραγράφου.

Σε περίπτωση που ο φορέας της επένδυσης είναι ατομική επιχείρηση, η αλλαγή φορέα γίνεται αποδεκτή λόγω κληρονομικής διαδοχής ή συνταξιοδότησης και μεταβίβασης στον/στην σύζυγο ή σε πρόσωπο με συγγένεια μέχρι β' βαθμού (εξ αίματος), εφόσον μεταβιβάζεται το σύνολο της επιχείρησης, διατηρείται το ίδιο αντικείμενο δραστηριότητας και η νέα επιχείρηση αναλαμβάνει καθολικά όλες τις υποχρεώσεις και απαιτήσεις της μεταβιβαζόμενης.

Το αίτημα συνοδεύεται από Υπεύθυνη Δήλωση στην οποία δηλώνονται τα παραπάνω και στοιχεία τεκμηρίωσης της συζυγικής ή συγγενικής σχέσης.

γ) Αιτήματα αλλαγής τόπου εγκατάστασης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

- i. Η επένδυση διατηρείται στην ίδια Περιφέρεια εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και δεν επέρχεται μεταβολή του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών
- ii. Διατηρείται ο χαρακτήρας αρχικής επένδυσης για το επενδυτικό σχέδιο (Άρθρο 5 παρ. 3 της παρούσας).
- iii. Εφόσον το επενδυτικό σχέδιο υπάγεται στην περίπτωση Ειδικής κατηγορίας ενισχύσεων του Άρθρου 12 του Ν.4399, εξακολουθούν να πληρούνται οι κατά περίπτωση προϋποθέσεις.
- iv. Το αίτημα αλλαγής τόπου εγκατάστασης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) τεκμηρίωση της σκοπιμότητας του αιτήματος, β) στοιχεία τεκμηρίωσης της διαθεσιμότητας του τόπου εγκατάστασης σύμφωνα με τα προβλεπόμενα δικαιολογητικά στο Παράρτημα Ι της παρούσας προκήρυξης.
- v. Για την εξέταση του αιτήματος επανεξετάζεται τυχόν διαφοροποίηση της βαθμολογίας λόγω μεταβολής του τόπου εγκατάστασης (Δείκτες 14, 22, 23). Η αιτούμενη αλλαγή δεν επιφέρει μείωση της συνολικής βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου, κατά το χρόνο αξιολόγησης και υπαγωγής του, κάτω του ορίου που προσδιορίζεται από τη βαθμολογία του τελευταίου κατά σειρά επενδυτικού σχεδίου του οριστικού πίνακα κατάταξης στον οποίο είχε περιληφθεί το σχέδιο, εφόσον κατά την κατάρτιση του πίνακα είχε εξαντληθεί ο σχετικός προϋπολογισμός κονδυλίων. Σε περίπτωση μη εξάντλησης του προϋπολογισμού μετά και το τελευταίο σχέδιο του οριστικού πίνακα και επάρκειας του υπολειπόμενου ποσού για την ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου, το όριο αποδεκτής μείωσης της βαθμολογίας είναι το ελάχιστο απαιτούμενο όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου Δ1 του Άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης.

δ) Αιτήματα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου, με ίδια κεφάλαια ή με εξωτερική χρηματοδότηση, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους παρακάτω όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

- i. Η αιτούμενη αλλαγή του τρόπου χρηματοδότησης πρέπει να είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της παρ. 1 του Άρθρου 5 της παρούσας προκήρυξης.
- ii. Η μεταβολή στον τρόπο χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου, δεν επιφέρει μείωση της συνολικής βαθμολογίας του επενδυτικού σχεδίου, κατά το χρόνο αξιολόγησης και υπαγωγής του, κάτω του ορίου που προσδιορίζεται από τη βαθμολογία του τελευταίου κατά σειρά επενδυτικού σχεδίου του οριστικού πίνακα κατάταξης στον οποίο είχε περιληφθεί το σχέδιο, εφόσον κατά την κατάρτιση του πίνακα είχε εξαντληθεί ο σχετικός προϋπολογισμός κονδυλίων. Σε περίπτωση μη εξάντλησης του προϋπολογισμού μετά και το τελευταίο σχέδιο του οριστικού πίνακα και επάρκειας του υπολειπόμενου ποσού για την ενίσχυση του επενδυτικού σχεδίου, το όριο αποδεκτής μείωσης της βαθμολογίας είναι το ελάχιστο απαιτούμενο όπως ορίζεται στις διατάξεις της παραγράφου Δ1 του Άρθρου 14 της παρούσας προκήρυξης.

- iii. Δεν απαιτείται υποβολή αιτήματος τροποποίησης σε περίπτωση που ο φορέας προτίθεται να προβεί σε αύξηση κεφαλαίου με νέες εισφορές σε μετρητά των μετόχων /εταίρων αντί οποιουδήποτε άλλου εγκεκριμένου τρόπου χρηματοδότησης με την απόφαση υπαγωγής. Στην περίπτωση αυτή, η αύξηση πιστοποιείται κατά τον έλεγχο για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου.
- iv. Το αίτημα αλλαγής του τρόπου χρηματοδότησης της επένδυσης συνοδεύεται υποχρεωτικά από τα εξής δικαιολογητικά: α) επιστολή του φορέα για την αιτούμενη τροποποίηση, β) έγγραφα /στοιχεία τεκμηρίωσης της δυνατότητας χρηματοδότησης του επενδυτικού σχεδίου με τον νέο τρόπο που αιτείται ο φορέας, όπως απαιτούνται για κάθε περίπτωση χρηματοδότησης, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στο Παράρτημα 1 της παρούσας προκήρυξης, Τα έγγραφα και στοιχεία θα πρέπει να είναι επίκαιρα ως προς το χρόνο υποβολής του αιτήματος. Ιδιαίτερα κατά την περίπτωση που ο φορέας αιτείται ως νέο τρόπο χρηματοδότησης, την κεφαλαιοποίηση ή την ανάλωση υφιστάμενων αποθεματικών, αυτά θα πρέπει να εμφανίζονται στις οικονομικές καταστάσεις της τελευταίας διαχειριστικής χρήσης πριν την υποβολή του αιτήματος τροποποίησης, βάσει των οποίων θα πρέπει να διαπιστώνεται και η πλήρωση των λοιπών προϋποθέσεων της παρ. 1 του Άρθρου 5. γ) Επικαιροποιημένη βαθμολογία του επενδυτικού σχεδίου με το νέο χρηματοδοτικό σχήμα (βάσει του υποδείγματος που έχει υποβληθεί κατά την υπαγωγή).

ε) Αιτήματα παράτασης του χρόνου ολοκλήρωσης της επένδυσης σύμφωνα με την παρ. 2 του Άρθρου 18 της παρούσης, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

- i. Το αίτημα υποβάλλεται πριν τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης όπως αυτή ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής και εγκρίνεται αυτοδίκαια, εφόσον πιστοποιείται η υλοποίηση εντός της παραπάνω προθεσμίας του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου της επένδυσης, όπως αυτό ορίζεται στην απόφαση υπαγωγής ανεξάρτητα από τυχόν μεταγενέστερη απόφαση τροποποίησης.
- ii. Η υλοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου εντός της παραπάνω προθεσμίας ολοκλήρωσης, πιστοποιείται μετά από έλεγχο αρμόδιου οργάνου σύμφωνα με το Άρθρο 16, εφόσον ο φορέας υποβάλει αίτηση ελέγχου υλοποίησης του 50% εντός 60 ημερών από τη λήξη της αρχικά εγκεκριμένης προθεσμίας ολοκλήρωσης, σύμφωνα με την παρ.4 του Άρθρου 18.
- iii. Αίτημα παράτασης για λόγους ανωτέρας βίας υποβάλλεται πριν τη λήξη της αρχικά εγκεκριμένης ημερομηνίας ολοκλήρωσης και για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εντός της νέας προθεσμίας. Το αίτημα συνοδεύεται υποχρεωτικά από: α)επιστολή του φορέα στην οποία αναφέρονται αναλυτικά και με χρονική σειρά τα γεγονότα που επέβαλαν τη διακοπή ή την καθυστέρηση των εργασιών υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου και συνιστούν λόγους ανωτέρας βίας, β) επίσημα έγγραφα και στοιχεία τεκμηρίωσης των ανωτέρω, γ) τεχνικό υπόμνημα για το υλοποιηθέν έργο και χρονοδιάγραμμα εργασιών για την ολοκλήρωση της επένδυσης ώστε να τεκμηριώνεται η δυνατότητα υλοποίησης του επενδυτικού σχεδίου εντός της αιτούμενης προθεσμίας.

στ) Αιτήματα έγκρισης εκμίσθωσης της ενισχυθείσας επένδυσης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ζ' του άρθρου 21, εξετάζονται και γίνονται αποδεκτά υπό τους εξής όρους, πλέον των γενικών προϋποθέσεων της παρ. 3:

- i. Φερεγγυότητα του μισθωτή και συνέχιση της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο.
- ii. Το αίτημα έγκρισης εκμίσθωσης συνοδεύεται από τα παρακάτω δικαιολογητικά: α) σχέδιο σύμβασης εκμίσθωσης της εγκατάστασης με αναφορά στη διάρκεια, μίσθωμα και λοιπούς όρους αυτής, β) επιστολή του νομίμου εκπροσώπου του μισθωτή ως προς την πρόθεση της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, γ) εταιρικό προφίλ και αντίγραφο τελευταίου καταστατικού του μισθωτή, δ) ασφαλιστική και φορολογική ενημερότητα του μισθωτή.

5. Εφόσον τα ως άνω αιτήματα συνοδεύονται από αιτιολόγηση της σκοπιμότητάς τους, καθώς και τα απαιτούμενα δικαιολογητικά, η αρμόδια Υπηρεσία οφείλει να απαντήσει μέσα σε προθεσμία ενενήντα (90) ημερών από την περιέλευση του αιτήματος σε αυτή. Αν η Υπηρεσία αποδεχτεί το αίτημα τροποποίησης ολικά ή μερικά, εισηγείται σχετικά προς το αρμόδιο όργανο για την τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής ή την έκδοση απόφασης έγκρισης της μεταβολής εφόσον το αίτημα υποβάλλεται μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου. Στην αντίθετη περίπτωση, εκδίδει αιτιολογημένη απορριπτική απόφαση, η οποία κοινοποιείται στο φορέα, στη διεύθυνση ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, την οποία έχει δηλώσει κατά την

εγγραφή του στο ΠΣΚΕ. Νέο αίτημα του ίδιου φορέα για τροποποίηση όρων της απόφασης υπαγωγής με το ίδιο περιεχόμενο δεν εξετάζεται κατ' ουσία και αρχειοθετείται.

6. Η τροποποίηση της απόφασης υπαγωγής μπορεί να διενεργηθεί και αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια υπηρεσία, εφόσον διαπιστωθεί μεταβολή των όρων της απόφασης υπαγωγής.

7. Για την υποβολή αιτημάτων της παραγράφου 1 απαιτείται η καταβολή παραβόλου το ύψος του οποίου καθορίζεται με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών της παραγράφου 6 του άρθρου 17 του ν.4399/16.

Άρθρο 18

Ολοκλήρωση επενδυτικών σχεδίων και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Το επενδυτικό σχέδιο ολοκληρώνεται με την υλοποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου και με την έναρξη της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης, εφόσον εξυπηρετούνται οι αρχικοί σκοποί παραγωγικής λειτουργίας και ο ολοκληρωμένος χαρακτήρας της επένδυσης, εντός της ορισθείσας στην απόφαση υπαγωγής προθεσμίας, η οποία δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία δημοσίευσης της ως άνω απόφασης. Η ολοκλήρωση και έναρξη παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης πιστοποιείται με την έκδοση σχετικής απόφασης από τα αρμόδια όργανα της περίπτωσης Δ παραγράφου 1 του άρθρου 14.

2. α. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί να παραταθεί άπαξ έως δύο (2) έτη κατ' ανώτατο όριο, εφόσον συντρέχουν σωρευτικά οι εξής προϋποθέσεις:

αα. Ηλεκτρονική υποβολή του σχετικού αιτήματος πριν από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης, όπως αυτή ορίζεται αρχικά στην απόφαση υπαγωγής,

ββ. υλοποίηση του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου.

β. Η προβλεπόμενη στην απόφαση υπαγωγής προθεσμία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου μπορεί επίσης να παραταθεί για λόγους ανωτέρας βίας για χρονικό διάστημα ίσο με εκείνο της διακοπής ή της καθυστέρησης, με την προϋπόθεση ότι θα τεκμηριώνεται η δυνατότητα ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου εντός της νέας προθεσμίας.

3. Για την πιστοποίηση της έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης απαιτείται να τεκμηριώνεται η λειτουργία της μονάδας, ιδίως με την πώληση προϊόντων ή παροχή υπηρεσιών και με την έκδοση όλων των νομιμοποιητικών αδειών.

4. Ο επενδυτής υποβάλλει αίτηση ηλεκτρονικά μέσω ΠΣΚΕ για την πιστοποίηση της ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης και για την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του φυσικού και οικονομικού αντικειμένου το αργότερο μέσα σε εξήντα (60) μέρες από τη λήξη της προθεσμίας ολοκλήρωσης της επένδυσης, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 19. Εάν ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου δεν υποβάλει την αίτηση της προηγούμενης παραγράφου, συνοδευόμενη από τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και εντός της ως άνω προθεσμίας, η επένδυση θεωρείται ως μη ολοκληρωθείσα. Στην περίπτωση αυτή η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και ανακτώνται τα ποσά ενίσχυσης, τα οποία τυχόν έχουν χορηγηθεί, σύμφωνα με τα προβλεπόμενα στις παραγράφους 8 και 9 του άρθρου 23.

Άρθρο 19

Διαδικασία πιστοποίησης της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης

1. Ο έλεγχος της ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης διενεργείται κατόπιν υποβολής του αιτήματος του άρθρου 18, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 16.
2. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης καθορίζονται ο χρόνος ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου και το τελικό ποσό ενίσχυσης. Ως χρόνος ολοκλήρωσης νοείται ο πραγματικός χρόνος ολοκλήρωσης φυσικού και οικονομικού αντικειμένου όπως αυτός αποτυπώνεται στην απόφαση ολοκλήρωσης και όχι ο χρόνος δημοσίευσης της απόφασης ολοκλήρωσης.
3. Με την απόφαση ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης δεν μπορεί να επέλθει αύξηση του συνολικού ενισχυόμενου κόστους του επενδυτικού σχεδίου, ούτε του συνολικού ποσού της ενίσχυσης, ούτε των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά είχαν οριστεί αρχικά στην απόφαση υπαγωγής.

Άρθρο 20

Καταβολή ενισχύσεων

Η χρήση της ωφέλειας από το δικαιούχο μπορεί να πραγματοποιείται είτε εφάπαξ με την έκδοση της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας του επενδυτικού σχεδίου είτε σταδιακά και εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις των επόμενων παραγράφων. Ο προσδιορισμός των ποσών της δικαιούμενης ενίσχυσης γίνεται βάσει των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, όπως αυτά έχουν οριστεί στην απόφαση υπαγωγής.

1. Φορολογική απαλλαγή

α. Το δικαίωμα έναρξης χρήσης της ωφέλειας του κινήτρου της φορολογικής απαλλαγής θεμελιώνεται με την πιστοποίηση της υλοποίησης του 50% του κόστους του επενδυτικού σχεδίου από το αρμόδιο όργανο ελέγχου. Ο φορέας μπορεί να αξιοποιήσει το σύνολο της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής εντός δεκαπέντε (15) φορολογικών ετών από το έτος θεμελίωσης του δικαιώματος χρήσης της ωφέλειας με τους ακόλουθους περιορισμούς που ισχύουν σωρευτικά:

αα. η δικαιούμενη ενίσχυση να μην υπερβαίνει, κατ' έτος, το είκοσι τοις εκατό (20%) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, με εξαίρεση την περίπτωση της μη πλήρους αξιοποίησής του κατά τα προηγούμενα φορολογικά έτη λόγω έλλειψης επαρκών κερδών. Στην περίπτωση αυτή τυχόν εναπομείναν ποσό ενίσχυσης από προηγούμενα φορολογικά έτη προστίθεται στο ως άνω υπολογιζόμενο μέγιστο ετήσιο ποσό δικαιούμενης ενίσχυσης,

ββ. η δικαιούμενη ενίσχυση να μην υπερβαίνει το πενήντα τοις εκατό (50%) του συνολικού εγκεκριμένου ποσού της φορολογικής απαλλαγής, μέχρι το φορολογικό έτος της έκδοσης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας της επένδυσης.

β. Το ποσό της δικαιούμενης ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για το τμήμα του εξοπλισμού του επενδυτικού σχεδίου, που αποκτάται με χρηματοδοτική μίσθωση, προσδιορίζεται για κάθε φορολογικό έτος ως ποσοστό επί του τμήματος της αξίας κτήσης του εξοπλισμού, το οποίο εμπεριέχεται στα μισθώματα που καταβλήθηκαν μέχρι τη λήξη του φορολογικού έτους.

γ. Το κατ' έτος αναλωθέν ποσό της φορολογικής απαλλαγής εμφανίζεται σε ειδικό αποθεματικό και αντίστοιχο λογαριασμό στα βιβλία της επιχείρησης, που σχηματίζεται από το φόρο εισοδήματος, ο οποίος δεν καταβλήθηκε λόγω της παρεχόμενης φορολογικής απαλλαγής.

δ. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών της περ. δ της παρ. 1 του άρθρου 20 του ν.4399/16 εξειδικεύεται ο τρόπος υπολογισμού του ποσού της ενίσχυσης της φορολογικής απαλλαγής για κάθε φορολογικό έτος, τυχόν δικαιολογητικά που απαιτούνται για τη χρήση του φορολογικού οφέλους, το περιεχόμενο της Δήλωσης Φορολογικής Απαλλαγής (ΔΦΑ) της περίπτωσης ιβ' της παραγράφου 3 του άρθρου 21 και κάθε συναφές θέμα για την εφαρμογή των διατάξεων της παρούσας παραγράφου.

2. Τα ποσά απαλλαγής από καταβολή φόρου, εμφανίζονται σε λογαριασμό ειδικού αποθεματικού και σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησής του, εντός του χρονικού διαστήματος που προβλέπεται από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του άρθρου 21, επιστρέφονται και επιβάλλονται οι κυρώσεις που προβλέπονται από τον Ν. 4174/2013 (Α' 170). Σε περίπτωση διανομής ή κεφαλαιοποίησης μέρους ή του συνόλου του αποθεματικού μετά την παρέλευση του ως άνω διαστήματος, αυτό προστίθεται στα κέρδη της επιχείρησης και φορολογείται στο φορολογικό έτος, κατά το οποίο έλαβε χώρα η διανομή ή ανάληψη του αντίστοιχου ποσού του αποθεματικού, σύμφωνα με τις οικείες διατάξεις της φορολογικής νομοθεσίας.

ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ - ΚΥΡΩΣΕΙΣ

Άρθρο 21

Υποχρεώσεις ενισχυόμενων φορέων

1. Οι φορείς, των οποίων τα επενδυτικά σχέδια υπάγονται στις διατάξεις του παρόντος, οφείλουν, πλέον των οριζόμενων στο άρθρο 6, να τηρούν από το χρόνο έναρξης εργασιών του επενδυτικού σχεδίου διπλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Γ' κατηγορίας) ή απλογραφικό λογιστικό σύστημα (βιβλία Β' κατηγορίας) για επενδυτικά σχέδια των οποίων το επιλέξιμο κόστος δεν υπερβαίνει τις τριακόσιες χιλιάδες (300.000) ευρώ, καθώς και διακριτή λογιστική παρακολούθηση των μεγεθών, που σχετίζονται με την υλοποίηση του σχεδίου και τους όρους της απόφασης υπαγωγής.

2. Ορίζεται διάστημα τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και την πιστοποίηση έναρξης της παραγωγικής λειτουργίας του όπως αυτή προσδιορίζεται στις αποφάσεις ολοκλήρωσης, ως εξής: τριών (3) ετών από την ημερομηνία ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου για τις Πολύ Μικρές και Μικρές επιχειρήσεις, πέντε (5) ετών για τις Μεσαίες επιχειρήσεις και επτά (7) ετών για τις Μεγάλες επιχειρήσεις. Σε περιπτώσεις χρηματοδοτικής μίσθωσης, το παραπάνω διάστημα παρατείνεται για όσα επιπλέον έτη διαρκεί η σύμβαση μίσθωσης.

3. Οι φορείς, μετά την υπαγωγή τους στον παρόντα νόμο και μέχρι τη λήξη του διαστήματος τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων οφείλουν:

α. να τηρούν τους όρους της απόφασης υπαγωγής,

β. να μην παύσουν τη λειτουργία της επιχείρησης,

γ. να μη διακόπτουν την παραγωγική δραστηριότητα της επένδυσης,

δ. να αποκτούν την κυριότητα του μισθωμένου εξοπλισμού με τη λήξη της οικείας σύμβασης χρηματοδοτικής μίσθωσης,

ε. να μη μεταβιβάζουν για οποιονδήποτε λόγο πάγια περιουσιακά στοιχεία, τα οποία έτυχαν ενίσχυσης, εκτός εάν αυτά αντικατασταθούν εντός εξαμήνου από άλλα καινούρια, κυριότητας του φορέα και ανάλογης αξίας, που να ανταποκρίνονται στην εξυπηρέτηση της παραγωγικής λειτουργίας της επιχείρησης. Ο φορέας υπέχει υποχρέωση

γνωστοποίησης της αντικατάστασης των ως άνω περιουσιακών στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 4.

στ. να μη μεταβάλλουν τον τόπο εγκατάστασης της επένδυσης, χωρίς προηγούμενη έγκριση του αρμοδίου οργάνου, σύμφωνα με το άρθρο 17, και υπό τους όρους της διατήρησης της επένδυσης στην ίδια Περιφέρεια, εντός της οποίας χορηγήθηκε η ενίσχυση και της μη μεταβολής του είδους και των επιμέρους ποσοστών ενίσχυσης ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών.

ζ. να μην εκμισθώνουν μέρος ή το σύνολο της ενισχυθείσας επένδυσης μετά την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου και μέχρι τη λήξη τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, χωρίς προηγούμενη έγκριση της μεταβολής, σύμφωνα με το άρθρο 17 και υπό τους όρους της φερεγγυότητας του μισθωτή και της συνέχισης της λειτουργίας της ενισχυόμενης επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο. Την ευθύνη για την τήρηση των όρων υπαγωγής υπέχει ο εκμισθωτής. Η υποχρέωση προηγούμενης τροποποίησης ισχύει και στην περίπτωση εκμίσθωσης της επένδυσης πριν την ολοκλήρωση του επενδυτικού σχεδίου, εφόσον η διάρκεια της μίσθωσης εκτείνεται και μετά την ολοκλήρωση της επένδυσης,

η. να μην συγχωνευθούν, απορροφήσουν ή απορροφηθούν από άλλη εταιρεία ή αποσχίσουν κλάδο, στον οποίο εντάσσεται η ενισχυθείσα επένδυση, χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας Υπηρεσίας, σύμφωνα με το άρθρο 17. Η έγκριση δίνεται υπό τους όρους της ολοκλήρωσης του επενδυτικού σχεδίου ή συνέχισης της λειτουργίας της επένδυσης στο ίδιο παραγωγικό αντικείμενο, καθώς επίσης υπό τον όρο ανάληψης από το νέο φορέα του συνόλου των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση υπαγωγής,

θ. να γνωστοποιούν κάθε μεταβολή των στοιχείων τους, όπως επωνυμία, νομική μορφή, έδρα, στοιχεία επικοινωνίας και άλλα, καθώς και οποιαδήποτε μεταβολή της εταιρικής τους σύνθεσης. Εάν διαπιστωθεί κατά την ολοκλήρωση της επένδυσης ότι λόγω αλλαγής της εταιρικής σύνθεσης ο φορέας του επενδυτικού σχεδίου έπαυσε να είναι μεσαία ή μικρή επιχείρηση, επέρχεται μείωση των πρόσθετων ποσοστών ενίσχυσης που είχαν χορηγηθεί λόγω αυτής της ιδιότητας ανά ομάδα επιλέξιμων δαπανών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην παράγραφο 5 του άρθρου 17,

ι. να διατηρούν τις Ετήσιες Μονάδες Εργασίας (Ε.Μ.Ε.) τους, όπως προβλέπονται στην απόφαση υπαγωγής, μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων, με την επιφύλαξη της περ. γ της παρ. 5 του άρθρου 8 του νόμου 4399/16,

ια. να αναρτούν στο τόπο εγκατάστασης της επένδυσης πινακίδα που θα περιέχει την αναφορά της ένταξης της επένδυσης στο Ειδικό Καθεστώς του Αναπτυξιακού Νόμου,

ιβ. να υποβάλλουν Δήλωση Φορολογικής Απαλλαγής (Δ.Φ.Α.) μέσω ΠΣΚΕ στις οριζόμενες προθεσμίες υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος, από το πρώτο έτος χρήσης της ωφέλειας και κάθε έτος μέχρι την εξάντληση του δικαιούμενου ποσού ή μέχρι την παρέλευση των δεκαπέντε (15) ετών από τη θεμελίωση του δικαιώματος έναρξης χρήσης της ωφέλειας. Τα δηλωθέντα στη Δ.Φ.Α. στοιχεία διασταυρώνονται από την αρμόδια υπηρεσία με τα αντίστοιχα της οικείας δήλωσης φορολογίας εισοδήματος. Η υποχρέωση αυτή ισχύει αποκλειστικά για τους φορείς που κάνουν χρήση της φορολογικής απαλλαγής,

4. Η γνωστοποίηση των μεταβολών των περιπτώσεων ε' και θ' της προηγούμενης παραγράφου, με τα σχετικά δικαιολογητικά, πραγματοποιείται μέσω του Π.Σ.Κ.Ε. εντός διμήνου από τη συντέλεσή τους.

5. Οι φορείς των επενδυτικών σχεδίων που εντάσσονται στις διατάξεις του παρόντος, διατηρούν λεπτομερείς φακέλους με τις πληροφορίες και τα δικαιολογητικά έγγραφα που απαιτούνται προκειμένου να διαπιστωθεί η πλήρωση όλων των όρων και προϋποθέσεων υπαγωγής, ώστε να ανταποκρίνονται σε ελέγχους που διενεργούνται

από τις αρμόδιες εθνικές αρχές ή υπηρεσίες τις Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι ανωτέρω φάκελοι φυλάσσονται για δέκα (10), έτη από την ημερομηνία χορήγησης της τελευταίας ενίσχυσης.

Άρθρο 22

Παρακολούθηση τήρησης μακροχρόνιων υποχρεώσεων

1. Η παρακολούθηση της τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων των φορέων υλοποίησης των επενδυτικών σχεδίων διενεργείται ετησίως με την αποστολή στοιχείων από τους φορείς, στην αρμόδια υπηρεσία της παραγράφου 2 του άρθρου 13, το αργότερο εντός δύο (2) μηνών από τη συμπλήρωση εκάστου έτους λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης, βάσει της ημερομηνίας ολοκλήρωσης και μέχρι τη λήξη του προβλεπόμενου διαστήματος τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων. Τα στοιχεία υποβάλλονται μέσω του ΠΣΚΕ και αφορούν στα εξής:

α) τεκμηρίωση της νόμιμης λειτουργίας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,

β) πιστοποίηση της φερεγγυότητας του φορέα του επενδυτικού σχεδίου,

γ) τεκμηρίωση της παραγωγικής λειτουργίας της ενισχυθείσας επένδυσης,

δ) τεκμηρίωση των θέσεων απασχόλησης,

ε) τυχόν ειδικότερα στοιχεία που ορίζονται με την απόφαση προκήρυξης.

2. Ο έλεγχος των στοιχείων διενεργείται ετησίως σε τυχαίο δείγμα, το οποίο ανέρχεται σε ποσοστό 10% των επενδυτικών σχεδίων που υποβάλλουν στοιχεία, σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο, βάσει καταλόγου που καταρτίζεται μέσω του ΠΣΚΕ. Ο κατάλογος μπορεί να τροποποιείται προκειμένου να συμπεριληφθούν επενδυτικά σχέδια, για τα οποία προέκυψαν ενδείξεις για μη τήρηση των μακροχρόνιων υποχρεώσεών τους. Ο έλεγχος διενεργείται κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16.

3. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού της παρ. 3 του άρθρου 22 του ν.4399/16 καθορίζεται η διαδικασία, καθώς και κάθε άλλο θέμα σχετικά με την παρακολούθηση τήρησης των μακροχρόνιων υποχρεώσεων.

Άρθρο 23

Κυρώσεις

1. Σε περιπτώσεις παραβάσεων των περ. β', γ', δ', ε', στ', και ι' της παραγράφου 3 του άρθρου 21 ή εν γένει παραβάσεων των όρων συμβατότητας με το Γ.Α.Κ., ανακαλείται η απόφαση υπαγωγής και επιβάλλεται η κύρωση της ολικής απώλειας του φορολογικού οφέλους και καταβολής του συνόλου τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας

2. Στις λοιπές περιπτώσεις του άρθρου 21 μπορεί να ανακληθεί η απόφαση υπαγωγής, επιβάλλεται η κύρωση της ολικής ή μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους και καταβάλλεται το σύνολο ή μέρος τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

3. Σε περίπτωση που διαπιστωθεί ότι έχουν υποβληθεί στην υπηρεσία ψευδή ή παραπλανητικά στοιχεία ή ότι έχουν αποσιωπηθεί στοιχεία, η γνώση των οποίων θα οδηγούσε στον αποκλεισμό της υπαγωγής του επενδυτικού σχεδίου στις διατάξεις του παρόντος ή θα οδηγούσε στο να υπαχθεί με όρους διαφορετικούς ή σε μη πιστοποίηση της ολοκλήρωσης, η απόφαση υπαγωγής:

α. εάν δεν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση και έχει δοθεί τμήμα της ενίσχυσης, η απόφαση υπαγωγής ανακαλείται και επιβάλλεται η κύρωση της μερικής απώλειας του φορολογικού οφέλους και καταβάλλεται το μέρος μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

β. εάν έχει ολοκληρωθεί η επένδυση, επιβάλλεται η κύρωση της ολικής απώλειας του φορολογικού οφέλους και καταβάλλεται το σύνολο ή μέρος τυχόν μη αποδοθέντος φόρου προσαυξημένου κατά το ποσό των νόμιμων τόκων από το κάθε έτος χρήσης της ωφέλειας.

4. Οι συνέπειες, που προβλέπονται στις παραγράφους 1 και 2 επέρχονται, εφόσον η διαπίστωση της παράβασης γίνει εντός δεκαετίας από την ημερομηνία δημοσίευσης της περίληψης της απόφασης ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας.

5. Σε περίπτωση μη υποβολής στοιχείων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην περίπτωση ιβ' της παραγράφου 3 και στην παράγραφο 4 του άρθρου 21 επιβάλλεται στο φορέα πρόστιμο που μπορεί να κυμαίνεται μεταξύ 0,5% έως 3% της ενίσχυσης, που έχει εγκριθεί, για κάθε έτος μη τήρησης της υποχρέωσης υποβολής στοιχείων, λαμβάνοντας υπόψη τις ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης. Σε περίπτωση της κατ' εξακολούθηση παραβίασης της ως άνω υποχρέωσης διατάσσεται αμέσως έλεγχος κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 16 και επιβάλλονται οι αντίστοιχες κυρώσεις του παρόντος άρθρου.

6. Για την επιβολή των κυρώσεων της παραγράφου 2 εκτιμώνται οι ειδικότερες περιστάσεις κάθε υπόθεσης και λαμβάνονται υπόψη, κατά περίπτωση, κριτήρια, όπως ιδίως ο χρόνος αθέτησης της υποχρέωσης, το ύψος του ποσοστού συμμετοχής στην εταιρική σύνθεση της εταιρίας, το μέγεθος της ενισχυθείσας επένδυσης που εκμισθώθηκε, το ύψος της αξίας των πάγιων περιουσιακών στοιχείων που έχουν ενισχυθεί και μεταβιβάστηκαν,

7. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού της παρ. 8 του άρθρου 23 του ν.4399/16 καθορίζονται οι διαδικασίες ανάκλησης των αποφάσεων υπαγωγής και ανάκτησης ενισχύσεων, ο τρόπος επιβολής προστίμου και είσπραξής του και κάθε άλλο συναφές με την εφαρμογή του παρόντος άρθρου θέμα.

8. Με την κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού και Οικονομικών της παρ. 9 του άρθρου 23 του ν.4399/16 καθορίζεται η διαδικασία και ο τρόπος για την ανάκληση του φορολογικού οφέλους, την καταβολή των οφειλόμενων φόρων, τον τύπο και το περιεχόμενο της δήλωσης απόδοσης του οφειλόμενου ποσού φόρου, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

ΘΕΣΜΟΘΕΤΗΣΗ ΟΡΓΑΝΩΝ ΚΑΙ ΣΥΣΤΗΜΑΤΩΝ

ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ ΚΑΙ ΕΛΕΓΧΟΥ

Άρθρο 24

Μητρώο Αξιολογητών

1. Οι αξιολογητές των επενδυτικών σχεδίων προέρχονται από το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Αξιολογητών (Ε.Μ.Π.Α.) του Π.δ. 33/2011 (Α' 83), βάσει ηλεκτρονικής κλήρωσης.

2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων μεριμνά για την κατάρτιση και επιμόρφωση των αξιολογητών και την περιοδική πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.

3. Για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των αξιολογητών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και των συνεπειών που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές, εκδίδεται Οδηγός Δεοντολογίας Αξιολογητών από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων, ο οποίος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

Άρθρο 25

Μητρώο Ελεγκτών

1. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών παρακολούθησης και ελέγχου των επενδυτικών σχεδίων αξιοποιείται το Εθνικό Μητρώο Πιστοποιημένων Ελεγκτών (ΕΜΠΕ) του Π.δ. 33/2011 (Α' 83).
2. Η Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων μεριμνά για την κατάρτιση και επιμόρφωση των ελεγκτών και την περιοδική πιστοποίηση των δεξιοτήτων τους.
3. Για την εξειδίκευση των υποχρεώσεων των ελεγκτών κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους και των συνεπειών που επιφέρει η μη συμμόρφωσή τους σε αυτές, εκδίδεται Οδηγός Δεοντολογίας Ελεγκτών από τη Γενική Διεύθυνση Ιδιωτικών Επενδύσεων, ο οποίος αναρτάται στο διαδίκτυο στην ιστοσελίδα του αναπτυξιακού νόμου.

Άρθρο 26

Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών

1. Με την απόφαση του Υπουργού Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού της παρ. 1 του άρθρου 26 του ν.4399/16 συστήνεται Επιτροπή Διαχείρισης Μητρώων και Ελέγχου Διαδικασιών. Η επιτροπή είναι πενταμελής και αποτελείται από υπαλλήλους του ως άνω Υπουργείου ή και των Περιφερειών. Η Επιτροπή αυτή ασκεί σε συνεργασία με τις αρμόδιες υπηρεσίες της παραγράφου 2 του άρθρου 13 τις εξής αρμοδιότητες:
  - α. εξετάζει τις αιτήσεις των υποψήφιων αξιολογητών και ελεγκτών και εισηγείται σχετικά στον αρμόδιο Υπουργό, με απόφαση του οποίου εγγράφονται στα Μητρώα,
  - β. παρακολουθεί τη συμμόρφωση των εγγεγραμμένων στα Μητρώα στις διατάξεις τους παρόντος, καθώς και την ορθή εφαρμογή εκ μέρους τους του κανονιστικού πλαισίου,
  - γ. μπορεί να προβαίνει σε συστάσεις προς τους εγγεγραμμένους στα Μητρώα, να επιβάλει την προσωρινή τους παύση, καθώς και να εισηγείται προς τον Υπουργό την οριστική διαγραφή τους, σε περιπτώσεις που διαπιστώνεται πλημμελής ή εκπρόθεσμη εκπλήρωση των καθηκόντων τους,
  - δ. διενεργεί ελέγχους στις εκθέσεις αξιολόγησης ή ελέγχου που υποβάλλουν οι εγγεγραμμένοι στα Μητρώα,
  - ε. συντάσσει Οδηγό Διαχείρισης των δύο Μητρώων, ο οποίος περιλαμβάνει τα σχετικά με τα προσόντα και την αξιολόγηση των εγγεγραμμένων σε αυτά.
2. Η Επιτροπή στο τέλος κάθε έτους υποβάλει έκθεση προς τον Υπουργό Οικονομίας, Ανάπτυξης και Τουρισμού για την αποτελεσματικότητα των διαδικασιών εφαρμογής του αναπτυξιακού νόμου, καθώς και προτάσεις για τη βελτίωσή τους.
3. Οι αρμοδιότητες και οι διαδικασίες λειτουργίας της Επιτροπής θα εξειδικευθούν στην απόφαση σύστασής της.

Άρθρο 27

Γνωμοδοτική Επιτροπή

Οι αποφάσεις ανάκλησης και επιστροφής ενισχύσεων, εκτός από αυτές που εκδίδονται κατόπιν αιτήσεων των φορέων των επενδύσεων, καθώς και ο τρόπος συμμόρφωσης προς δικαστικές αποφάσεις και συστάσεις ελεγκτικών οργάνων για επενδυτικά σχέδια που έχουν υπαχθεί στις διατάξεις του παρόντος, εκδίδονται κατόπιν γνωμοδότησης Γνωμοδοτικών Επιτροπών. Οι Επιτροπές αυτές συνιστώνται και συγκροτούνται με απόφαση του αρμοδίου οργάνου της περίπτωσης Δ παραγράφου 1 του άρθρου 14. Στην απόφαση συγκρότησης ορίζεται η σύνθεση της Επιτροπής, τυχόν ειδικές περιπτώσεις σχετικά με την έκδοση αποφάσεων τροποποιήσεων, ολοκλήρωσης και έναρξης παραγωγικής λειτουργίας επενδύσεων για τις οποίες απαιτείται προηγούμενη γνωμοδότηση, καθώς και κάθε θέμα σχετικό με τον τρόπο λειτουργίας της. Ο αριθμός των μελών της Επιτροπής με δικαίωμα ψήφου δεν μπορεί να υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15). Τα μέλη αυτά προέρχονται από στελέχη των φορέων της παραγράφου 2 του άρθρου 13, συναρμόδιων υπουργείων και εποπτευόμενων φορέων, με εμπειρία σε θέμα του παρόντος νόμου, καθώς και από εκπροσώπους των κοινωνικών εταίρων και ειδικούς σε θέματα επενδύσεων και η θητεία τους ορίζεται διετής.

Παράρτημα 1: Καθορισμός δικαιολογητικών και τεχνικοοικονομικών στοιχείων που συνοδεύουν την αίτηση υπαγωγής

Παράρτημα 2: Καθορισμός ομάδων και κατηγοριών επιλέξιμων δαπανών

Παράρτημα 3: Καθορισμός δικαιολογητικών ελέγχου επενδυτικών σχεδίων